

KÖZGAZDÁSZ

A MARX-KAROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

848
919
945

XVI. ÉVFOLYAM, 6. SZÁM

ÁRA: 80 FILLÉR

1974. MÁRCIUS 23.

FORRADALMI IFJÚSÁGI NAPOK '74

FELKÉSZÜLÉS

a küldöttértekezletre, felszabadulásunk 30. évfordulójára, az NDSZ-kongresszusra

A tanév második szemeszterének derekán járunk, ami egyben azt is jelenti, hogy az ideai mozgalmi munkánk jelentős részét magunk mögött tudjuk. Ugyanakkor sok még az az évi megvalósításra váró terv, a folyamatban levő s a — közvetlenül vagy hosszabb távon — előttünk álló feladat. Az időpont tehát alkalmas arra, hogy *Németh Györggyel*, az egyetemi KISZ-bizottság titkárával az 1973/74-es tanév mozgalmi munkájáról beszéljünk.

— Hogyan értékelhetjük a tanév során végzett eddigi tevékenységünket?

— Nem lenne célszerű ez évi munkánkat átfogóan értékelni, ezért csak néhány területről beszéljünk, elsősorban azokról a dolgokról, amelyek munkánkban újat jelentenek. Ez évi munkatervünkben a korábbiaknál is nagyobb súlyt helyeztünk a szakmai, tanulmányi munkára, s ezen belül is a fegyelem erősítésére. Tapasztalataim, információim alapján az a véleményem, hogy az ilyen irányú munka első eredményei már tapasztalhatók. Nem mértük ugyan fel azt, hogy milyen arányú

változás van az órák látogatásában, de kétségtelen, hogy a hiányszások száma csökkent. En azonban nem is ezt tekintem a tanulmányi munka javulása fő mutatójának, hanem a tartalmi eredmények pozitív irányú változását. Ha megnézzük a tanulmányi eredményeket, viszonylag jelentős javulást tapasztalhatunk, pl. a TDK-k számában is. Ezen a területen azonban nem lehet kampánymunkával tartós eredményeket elérni. Folyamatossá kell tenni a bevezetett tanulmányi értékeléseket az alapszervezetekben, a rendelkezésre álló eszközöket még következetesebben kell alkalmaznunk, s a sikeresnek bizonyult különböző formájú tanulmányi versenyeket bővítenünk kell a jövőben. Mindenek előtt azonban a kollektív ösztönzés formáit kell bővítenünk. A jelerőkező eredményeket hiba lenne csak a saját munkánknak betudni, s éppen ezért igen jó az, hogy az állami vezetéssel, szervekkel való kapcsolatunk bővült az ipari karon bevezetett tanszéki képviselői rendszerrel. Ennek megvalósítása az egész egyetemen

biztos, hogy további eredményekhez, a kapcsolat javulásához fog vezetni.

A másik alapvető feladatról, a politikai nevelőmunkáról is szólni kell. A három év óta rendezett politikai táborkok az idén még jobban sikerültek a korábbiaknál, s amit ki kell emelni, az az, hogy az idén mindhárom karon kommunista oktatóink igen jelentős részvételével zajlottak le a táborkok. A KISZ-bizottság határozott állásfoglalása szerint az anyagi problémák megoldásával a jövőben is szükséges és mindenképpen hasznos a táborkok megrendezése. Ez évben sikeresen vezettünk be új formákat politikai nevelőmunkánkban. Itt megemlíthetjük a kereskedelmi karon szervezett politikai oktatást, mely ebben az évben az államélet — demokrácia kérdéskörével foglalkozott, vagy az általános kar által beindított párttörténeli sorozatot.

Mindenképpen pozitívnak értékelhető ez évi munkánkban a forradalmi ifjúsági na-

(Folytatás az 5. oldalon)

A felszabadulás 29. évfordulójáról

Ünnepi műsor keretében emlékezünk meg az MSZMP, a szakszervezet, a KISZ egyetemi bizottságai rendezésében április 3-án du. 2 órakor. Az ünnepség helye az egyetem aulája. Az ünnepi beszédet dr. Szuhay Miklós a történettudományok kandidátusa, ált. kari dékán tartja. Az ünnepi műsor további részében a BM Duna Művészegyüttes és egyetemünk népi táncgyűjtése és énekkara lép fel.

Az ünnepségre szeretettel meghívjuk egyetemünk minden dolgozóját, oktatóját és hallgatóját.

Nyílt szó, fődetlen arc

(Részlet Benjámín László verséből)

... A halál ellen éltünk, ellenségünkkel mindenkor szembenézve az élet szövetségeseiként: nyílt szóval, fődetlen arccal,
... Frissen-lelt igazunk örömeiben, nehezen szerzett szavainkkal
mondtuk ki az értelem, az emberség ígét, — s a gyűlölet harsány, rekedt káromkodása s a mindennel-betelt fölény érthetetlen püssze
... A forradalom vagyunk és Európa vagyunk, a forradalom: a rend, a forradalom: a világosság, a forradalom: a szellem
... Ezért a forradalomért, ezért az Európáért, ezért a világot — ezért voltunk, ezért vagyunk, s ezért leszünk, ha leszünk, túl az öregség küszöbén is, hiszünk a múltak után is, az új veszedelmek közt is az emberi jóakarásban, okosabban és szelídebben és fanyarabbul, mint egykor hittünk. Tűzbe veti még, elirányítja bombáit az ember a Napba, hittelen új mítoszait elraktározza varázslók kőkori lomjai közt,
s az új század, a késlekedő huszadik nemcsak a naptárban, tudományban, iparban — megszületik a lelkekben is az emberi kapcsolatokban, s a nagy forradalom kordonba fogott szava, máig baj...sakat kereső:
Szabadság, Egyenlőség, Testvériség — s a másiké, a velünk egykorúé: Nemzetköziség, Béke, Közöségi Tulajdon, világ-mentésre, világ alkotásra nyúlik át a megszakított idő peremén — s nem mint kinyújtott s el nem fogadott kéz, mint apánk keze, s a mi kezünk, mellyel most életünket, munkánkat, céljainkat mint egy szerződés szövegét, kiterítjük az utódok előtt, aláírásra vagy elvettetésre.

Évfordulók

Nyolcvan éve, 1894. március 24-én született Korvin Ottó. Lengyel József így ír a „Visegrádi utcá”-ban róla: „A bajtársi szolidaritás és önfegyelm a legtermészetesebb eszközökkel tartott össze bennünket. Megtestesítője ennek az önfegyelmnek, megfeszített akaratának, egy célba koncentráltáknak Korvin volt.” A Tanácsköztársaság ideje alatt rábízták a belügyi politikai osztály megszervezését. Az ellenforradalom legkülönbözőbb szervezkedéseit leplezte le.

Horthy hóhérai 1919. december 29-én hajtották végre az osztálybíróóság ítéletét, huszonötévesen ölték meg Korvin Ottót.

1945. április 4-én a Vas megyei Nemesmedves község felszabadításával befejeződött Magyarország felszabadítása; a szovjet hadsereg katonái már nyugati határainkon túl, Ausztria földjén jártak. Az ország első felszabadult községe Battonya volt; oia 1944. szeptember 24-én érkezett meg az első szovjet egység.

1945. április 4-én a kommunista központi lapjának, a „Szabad Nép”-nek szerkesztőségében nyomdába adták a „Szabad Ország” című vezércikket. A cikkből: „...Magyarország teljes felszabadulásának napja történelmi legjelentősebb dátuma lett... történelmünk folyamán még soha nem adódtak olyan páratlan lehetőségek szabadságunk teljessé tételére, mint ma.”

Huszonöt éve, 1949. április 4-én írták alá az Észak-Atlanti Szerződést. Truman, az Egyesült Államok akkori elnöke üdvözölte az aláírásra összegyülekezett tizenkét külügyminisztert. A NATO (North Atlantic Treaty Organization) a hidegháborús esztendő egyik leggyakrabban emlegetett világpolitikai fogalma volt.

A negyedszázados NATO-történelem izgalmas lapjaira az NSZK felvételét, de Gaulle francia tábornok-elnök szembe fordulását, a görögök és a törökök Ciprus miatti viszálykodásait lehetne feljegyezni.

Bár a megalakulás óta jóval nagyobb katonai erőt képvisel, mint kezdetben, jóval veszélyesebb fegyverzettel van felszerelve, azonban a békés egymás mellett élés politikájának tettekben megnyilvánuló gyakorlatára nem maradt nyom nélkül a NATO-politikában sem.

KISZ-HÍREK

A KISZ-BIZOTTSÁG március 14-i ülésén Orosz Éva II. éves hallgatót kérésére felmentette szervező titkári tisztségéből, helyette Szívi József II. éves hallgatót választotta meg a KISZ-vb szervező titkárának.

HUSZONÖT FŐ (LÁNYOK) jelentkezését várja a KISZ-bizottság a KISZ KB központi építőtáborába. A tábor Balatonújhelyen lesz július 14-től július 27-ig. A jelentkezők gyümölcs- és zöldségszedéssel, növényápolással, kapálással segítik a helyi állami gazdaság nyári munkáit, napi hat órai munkával. A balatonújhelyi tábor Siófoktól 4 km-re, a Balatonról 1500 méterre épült fel. A tábor lakóit a gazdaság motelszerű állandó épületekben helyezik el.

A SZOVJET ÉPÍTŐTÁBOROKBA — Irkutskba és Jerevánba — minél hamarabb adjátok le jelentkezéseiteket a kari vezetőségeknél. A jelentkezés feltétele legalább két éven keresztül végzett színvonalas mozgalmi tevékenység.

FÓRUM MA, 28-ÁN, ESTE 7 ÓRAKOR a klubban. Vendégünk MARÓTHY LÁSZLÓ, a KISZ KB első titkára.

KÉTFŐS LENGYEL DELEGÁCIÓ érkezett Katowicéből és tárgyalásokat folytatott f. évi március 9-én egyetemünk KISZ-bizottságának vezetőivel a nyári csere-építőtábori kapcsolat további folytatásáról. A megbeszélés eredményeképpen húsz fő utazhat az egyhónapos lengyelországi építőtáborba.

Fotó: Eszes István

Művészeti fesztiválok

Néhány vidéki városunkban március—április hónapokban egyetemi és főiskolai hallgatók részvételével több különböző, országos művészeti fesztivál kerül megrendezésre.

Keszthely az országos egyetemi folklor résztvevőinek és közönségének ad otthont március 31-től április 3-ig. A Művelődésügyi Minisztérium és a KISZ KB felhívására indított fesztiválon egyetemünk népi együttese is képviselteti magát.

Az április 5—7-ig Egerben megrendezendő országos főiskolai kórusfesztiválon énekkarunk is fellép.

Az idei vers- és prózamondó verseny lebonyolítását Nyíregyháza vállalta. Az április 4—5-én sorra kerülő versenyen három közgazdászhallgató vesz részt.

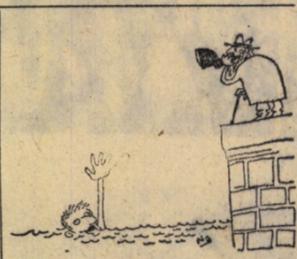
A színhátszó fesztivál április 17. és 20. között Debrecenben kerül megrendezésre, ahol irodalmi színpadunk egy új darabbal mutatkozik be.

Csanádi nem kell?!

Az író-olvasó találkozók hőskorának egy jellemző képe — mikor a meglejt írók szeretettel üdvözlik az olvasót — öltött fel bennem a március 21-i klubrendezvényen. Igaz, nem írók vártunk, hanem sportvezető, és nem egyedül, de hatan. Csanádi Árpád dr. az OTSH elnökhelyettese a Nemzetközi Olimpiai Bizottság elnökségi tagja, az olimpiai programbizottság elnöke, a sporttudományok nemzetközi híró tudosa, eljött hozzánk. Számára ez természetes, hiszen meghívták. Eljött, hogy beszéljen nekünk a hazai és nemzetközi sportmozgalomról, de nem volt kinek.

Allítólag sportnemet vagyunk. Magyarországon mindenki ért a sporthoz, szakemberek tekintik magát, akadt aki mást is. Ki tud itt újat mondani? Majd eljön Papp Laci, elmeséli n+1-edszer milyen csúszl szája volt a néger White-man-nek és eljön Balczó András x-edszer elmondani, hogy nem az olimpiai bajnokság a lényeg, hanem az út, ami ehhez vezet. Ez biztos érdekes lesz, és nagy számban fogunk megjelenni, mert úgy vagyunk ezzel, mint a komolyzenevel, szívesebben hallgatjuk azt, amit már ismerünk. A nevek bővítésében élünk Papp László és Balczó András vitathatatlanul a magyar sport kiemelkedő egyéniségei, de nem kevésbé az Csanádi Árpád. Ő nem nyert olimpiai bajnokságot, ő csak tudós és kiváló sportvezető, aki a háttérben dolgozik azon, hogy a sport öröm legyen versenyzőknek és nézőknek egyaránt.

A klubban tavasszal vendégünk lesz Papp László, Sebes Gusztáv, Balczó András és talán még más neves sportember is. A szervezők e rendezvénysorozatát Csanádi Árpád dr.-ral szeretnék volna kezdeni. A találkozós érdeklenség miatt elmarad. Bánki András

Nagy János karikatúrája

TANÍTÁSI SZÜNET

1974. április 3-án 13.30 óráról rektori határozat alapján az oktatást szüneteltetni kell. Április 4—5. munkaszüneti nap, 6—7-én pedig oktatási szünet lesz.

KOLLEGIUMI NAPOK

Nem új dolog amire készülünk, mégis szeretnénk újszerűen, emlékezőten, ha tesszik, hagyományteremtő céllal megrendezni

március 28—31. között a kollégiumi napok

eseményeit. Március 28-án csütörtökön kerül sor a műsorszorlat nem hivatalos megnyitójára. Ez az egyetemünk klubban tartandó fórum lesz, melyen Maróthy László, a KISZ KB első titkára a vendégünk.

A csütörtöki nap még egy meglepetést tartogat. A 21 óra 30 perckor kezdődő éjszakai filmelőadás keretében „csmegekét” vetítünk. Amerikai profi kosárlabda-mérkőzéseket, burleszkfilmeket, láthatunk, s esetleg még valamit, de az sajnós nem biztos, ezért fenntartással írom ide. Szeretnénk bemutatni Georg Harrison Banglades-koncertjéről készült filmét is.

Március 29., a pénteki nap 19 óra 01-ig a vidámság.

A tavaly oly nagy sikerű Ráday rongyosbábulról folytatásaként kerül sor ezúttal a Kinizsiben Rongyos-bábulra, ahol a Bálint Brass lesz a segítségünk. Tánc közben műsor az egyetem, kollégium életéből, Nyakszépségszereny, Hermaphrodite választás, Miss (rihe) Rongy és Mr. Rongy cím odaítélése, az arra érdemesekek tréfiás kintintések átadása. Éjféltkor KINIZSI—RÁDAY kosármeccs. A szakkollégiumban a Pécsi Képzőművészeti Főiskolából érkezett vendégekkel rendeznek közös estet.

Március 30., a szombati nap

ígéri a legváltozatosabb, legszínesebb műsorprogramot. A Kinizsiben délután fél 4-kor kezdődik a műsor.

„Történelem alulnézetben” című könyvről beszélgetünk László-Bencsik Sándorral a Népművelési Intézet munkatársával. 19 óráról a Balázs Béla Stúdió kislítményi kerülnek vetítésre. Ugyanabban a műsorban láthatjuk Derkovits, illetve a nemrég elhunyt nagy művész festő, Siqueros munkásságáról szóló művészeti kislítmények. Közkívánatra látogat el ismét

a koll. klubba a MÁKVIRÁG 4+1 együttes.

Folklorműsor, melynek keretében moldvai, aszánói, bukovinai, erdélyi népmeséket, népdalokat, néptáncokat adnak elő, 21.30-kor kezdődik. A szakkollégiumban szombat délután kezdődnek a II. félévi beszámolók. Törökbálinton a délutáni csepeli üzemlátogatás után este műsoros tábor-tűz lesz a kollégium udvarán.

Március 31. vasárnap, a sport napja.

Délelőtt kerül sor a sportdöntőre, majd a kupák átadására. A kollégiumok női—férfi labdarúgás, női—férfi kosárlabda-, asztalitenisz-, sakkcsapatokat indítanak. A sporteseményekkel egy időben 10 óráról kerül sor a kollégium előtti téren a szabad művészetek és szabad művészek alkotóvetélkedőjére. A „mestereknek” a DB biztosítja a szükséges kellékeket, de bármilyen alkotással lehet pályázni a seregszemlén. Délután a magyar—bolgár labdarúgó-mérkőzés után

Füzessy Zoltán, a KSI edzője filmvetítéssel illusztrálja ismerteti az évszázad ökölvívő-mérkőzéseit. Jack Dempseytől Cassius Clay—Frazier mérkőzéséig bezárólag.

19 órakor kezdődik a már ha-

gyományos kollégiumok közötti monstre vetélkedő. Ezúttal meghívott oktatói csapat is indul az értékes nyereségért. A vetélkedőre fut be a Törökbálintról indult kollégiumi staféta.

A Ráday, a Makarenkó és törökbálinti kolezs lakói kirándulnak, míg a szakkollégiumban folytatódnak a szakmai beszámolók.

Mindezekről a programokról a KDB által kiadott műsorfüzetből részletesebben is tájékozódhat az érdeklődő.

A műsorokon végigpillantva megállapítható, hogy az illetékesek ezúttal tényleg kitétek magukat, és nem látszik túlzottnak az a kijelentés, hogy hagyományt szeretnénk elindítani. Egyetemünkön, kollégiumainkban nincs nagy múltja a hagyományoknak, ezért a kezdeményezés minden támogatást megérdemel. Csak-hogy van még valami, amit meg kell említeni. Történetesen az, hogy hiába a rendezők, szereplők ötletessége, a jó szándék, ha a közönség, a résztvevők hiányoznak a rendezvényekről, vagy ha ott is vannak, közömbösen figyelik mások erőfeszítéseit. Ha azt akarjuk, hogy a koll. napok hagyomány, pajkos, jó hangulatú diákfesztivál legyen, akkor a résztvevők segítése, lelkesedése, aktivitása kell. Az, hogy mindenki benne legyen a munkában, a mőkában. Azok is, akik eddig nem sokat tettek a közért. Csak egyszer kell kipróbálni, hogy milyen egyszerű érzést jelent a közös szórakozás, a diaktársak, ismerősök körében eltöltött vidám órák. Aki átélte már ezt az érzést, annak nem kell tovább magyarázni. Aki még nem, annak március 28—31-e között lehetősége lesz rá.

MAGANVÉLEMÉNY HÖZÜGYEKBE

Az alábbi sorok jó néhány hónapja egy viharos alapközönségi ülés eredményeként születtek, melyen a lakók erősen kritizálták a DB és a kollégiumi klub munkáját. A nagy vita után akkor hamar lecsillapultak a kedélyek, és megjegyzéseim a fiók mélyére vándoroltak. Az elmúlt napokban azonban olyan erővel újult fel ismét a vita, hogy szükségét érzem néhány észrevétel papírra vetésének. Úgy érzem, klubszervezői funkcióim, DB-tagságom felhatalmaz arra, hogy vitatkozzam az egyet nem értőkkel. Mivel ugyanazokról a témákról minden egyes emberrel külön tárgyalni, vitatkozni lehetetlen és fölösleges is, álljon itt e pár sorban a véleményem.

A vita amiatt robbant ki, hogy a lakóknak az év elején, a lakógyűlésen hozott határozatok értelmében, egynapos társadalmi munkát kell végezniük, illetve a befolyt összeg egy részét tömegkultúrális célra, a kollégium pénztárába befizetniük. A menni, vagy nem menni kérdésben azonban jó néhányan kijelentették, hogy nem vállalják korábbi döntésüket, mert a pénzt úgyis hasonlóan célokra fordítják, és nekik különben sincs szükségük semmilyen rendezvényre.

Főlőleges tehát az áldozatot meghozni. Megkérdőjelezték a DB és a kollégiumi klub munkáját, sőt voltak, akik a DB-t felülvizsgáló bizottság kijelölését sürgették. A gyűléseken elhangzó kérdések közül csak néhányat jegyeztem meg, de ezek is nagyon figyelemre méltóak. Pl.:

„Hogy lehet azt kérni, hogy társadalmi munkára menjünk? Minek van egyáltalán műsor a klubban? Miért rendezünk péntek esti bulikat? Miért rendezünk olyan esteket, amelyekre nem jár be senki?” (A rákérdezés után az illető a teltházas Mensáros-estre gondolt.) „Miért olyan műsorokat rendezünk, amelyek pénzbe kerülnek?” S végül egy felszólítás: „A DB feladata, hogy az I—III kategóriásokból közösséget kovácsoljon!”

Azt hiszem, nem kell különösebben ecsetelni, hogy mennyi félreértésről árulkodik a kérdések. Ahhoz sem fér kétség, hogy milyen hamis szemléletet tükröznek. Akik föltették őket, többnyire azzal érveltek a vita során, hogy a kollégium szociális intézmény, ahol a hátrányos helyzetűeknek elhelyezést biztosítanak. Teljesen egyetérték velük, de azt kell mondanom, hogy az igazságnak csak egy része tudatosodik bennük. Mert

a kollégiumoknak, mint intézményeknek a szociális feladatok mellett, nevelési feladatokat is el kell látniuk. Ide tartozik a lakók politikai, szakmai, kulturális nevelése, az egyetemmel való szoros kapcsolat és együttműködés stb. Tévedés hát azt hinni, hogy a kollégium csupán azért van, hogy éjszakai fedél legyen az alacsonyabb kategóriások feje fölött. Egészen más a szerepe.

Utána gondolt-e már valaki, hogy a négy év alatt egyetlen kollégista mennyibe kerül az államnak. Pontos számot nem tudok, de rengetegbe. Nem véletlenül ilyen olcsó a kajajegy, a szállás, van szoc. segély, ösztöndíj stb. Az állam mind ezért nem vár mást, csak azt, hogy cserébe olyan képzett, ki-művelt szakembereket kapjon, akik „nem középszerűségi fokon” tanítanak, dolgoznak az iskolákban, hivatalokban, üzemekben. Ha megnéznék ki, mennyit rak ennek a mérlegnek a serpenyőjébe, többeknél alaposan a túladalra billenne a mérleg. Mert sokan, bár jócskán vannak kivételek, az előbb említett szellemben élnek a kollégiumban.

Behűződnak kis szobákba, mozgási körük a barátnő, vagy a konyhalküldék terjed. Elvégzik az érdekükhöz fűződő munkát, s felülről akár le is bonthatják a felsőbb emeleteket.

Rengeteget vitatkoztunk már, mi is ennek a visszahúzó-dásnak az oka, s végül mindig ott lyukadtunk ki, hogy a vidékről felkerültek nehezen oldódnak, befeléfordulnak. Ez igaz, de a harmadik évben, amikor ráadásul lehetőségek az azonos szakon tanuló, baráti köröket próbáltuk egy emeleten elhelyezni, és mégsem sikerült még egy laza közösséget sem létrehozni, ez az érv sokat veszít súlyából. A mostani alapközönségi ülésen sem volt egyetlen kis csoport sem, amelyek leg-alább hatni, magával ragadni tudta volna a többieket. Az egy szobában lakó két ember mellé, másik kettő már nagyon nehezen csatlakozott. Ezért nem tudtak a társadalmi munka ügyében sem elmozdulni a holtpontról. A néhány húzódozó a többi „munkavállaló”, vagy „semleges” képtelen volt meggyőzni vagy befolyásolni.

A DB-től várni, hogy létrehozza a közösséget? A DB leg-feljebb a közösségi munka kereteit adhatja meg, a tartalmat már a közösség tagjainak kellene belevinni a formába.

Evek óta próbálkoznak a diákvezetők megfelelő közösségi formát találni a munkához. Sikertelenül. Véleményem szerint azért, mert a tartalom mindig hiányozt ezekből a közösségekből, s a tagok éppen a formát kezdték el bírálni, ahelyett, hogy magukba nézve a tartalmat keresték volna meg.

Azt senki ne várja, hogy a DB komputer gyanánt ötletek tucatjait dobja ki magából, s megszervezi az alapközösségek helyett, hogy azok mit csináljanak, hogyan csinálják. A DB csak segíti, irányítja a megvalósulást. A lakóknak nem nézni, hanem csinálni kellene a történetet.

Napjainkban — s ezt nem én mondom, hanem régi kollégiumigazgatók — egyre inkább érvényes az, hogy a kollégiumban lakó mindent kézen kap. Házhöz szállítják a művészek, a politikusok, a szakemberek, a tömegkommunikációs eszközök. Ki sem kell lépni a kollégiumból, a papucsból, mert bejön az ajtón a nagyvilág. Ezt az elkenyelmeseződést találjuk az élet minden területén. S lassan ennek megfelelően olyan magatartás alakul ki, hogy csak azt fogadják el egységek, amit tálcán házhöz szállítanak. Sőt, bizonyos esetekben ebben a nagy jó dologban az is megfigyelhető, amikor örülhetnek a szervezők, hogy egyáltalán elfogadják azt, amit szállítanak.

Sokan nagyon is igényesek, válogatóságok lettek. Mindez a munkára is elmondható. Amiért hajtni kell, utánajárni, az már „bűdös”, inkább nem kell. Nem is nagyon merem ideírni azt a régi példát, amikor még a kollégiumban nem volt tévé. Sőt, pénz se nagyon volt rá. Kis csoportok kezdték mozgósítani a tömegeket, és másnap az egész kollégium a tévéért dolgozott. Ma kinevetik az agitálókat, esetleg udvariasan kimentik magukat; tanulok, randevum van. Összel még szüretelni sem jött össze 30 ember a 400-ból. Pedig ugye az más munka.

A kérdések csak a nekik sérelmes, őket foglalkoztató dolgok miatt következtek a változást, vagy a DB fejtét. Átfogóan, objektív mércével nem is közelítették a problémához. Ezzel nem azt akarom mondani, hogy minden tökéletes, mert korántisincs így, de a tények mögé pillantva, egész más kép is kialakulhat.

A klub műsorának megszervezésével mi az egész kollégium igényeihez próbálunk alkalmazkodni. Ha mégsem találna valaki kedvére velőt, akkor még nem biztos, hogy a program rossz. Keresni, fáradni kell értük, utánajárni, sőt, harcolni is. Egyszerűen csinálni kell. Az ember életét csak így lehet színesebbé tenni, mert a fáradozás során egyre több emberrel kerülünk kapcsolatba, ki-ki megtalálhatja a neki szimpatikus embereket, akár a tanulás, akár a szórakozás, akár az élet más területén. A közösség, a barátság is csak így, a munka kohójában forrhat ki. És akkor már egyszerűen idő sincs problémázni, másképp nincs is miről problémázni, mert a kérdések nagy részét megoldottuk.

S. J.

Sebők

A koncentrált csak állomása egy fejlődési folyamatainak

Pro és kontra jó néhány érv, javaslat látott napvilágot a Közgazdász legutóbbi számában a visegrádi tanácskozás nyelvi koncentrációjáról hozott határozata nyomán. A különböző szempontokból elhangzott vélemények közül nagyon meglepett a „Diákvélemények a koncentrációról” című írás, amely egyöntetűen koncentrációpárti hallgatók véleményét mutatja be. Azt hiszem, hogy ez a kérdés a diákság körében nem ilyen egyértelműen eldöntött. Nagyon sokan az ellenkező véleményt képviselik. Így én is sietek kijelenteni, hogy

a nyelvi koncentrált oktatás eltörlése mellett török lándzsát. Ezt a kijelentést 5 szemeszter nyelvi tanulmányai, valamint két koncentrált anyagának végrehallgatása után teszem.

Félreértés ne essék, nem a koncentrált oktatással van bajom, mert talán a legintenzívebb, leggyümölcsözőbb két hónap volt, de ha az egész nyelvi képzésbe helyezem bele, figyelembe véve a Nyelvi Intézet lehetőségeit, jó néhány visszafogott fedezhetünk fel. Kétségtelenül óriási előnye volt, hogy a hátrányos helyzetű hallgatóknak egy erős lökést adott induláskor. Lehetővé tette az intenzív képzést, megszüntette a lezserkedést. (Bár mindezeket a háromnapos koncentráció már kevésbé biztosította.) Voltak viszont jócskán hátulütői is ennek a formának. Mindenekelőtt az, hogy a tanév így 6 részre oszlott. Két koncentrált, két szorgalmi és két vizsgaidőszakra. Mindegyik váltás töret jelentett a tanulásban. Az intenzív, havi 96 óras koncentrált után a heti 3, de még a felemelt óraszám is „lőtyögésnek” számít a szorgalmi időszakban.

A tapasztalat az, hogy óriási a megtorpanás, diáknyelven mondva, sokan még azt is elfelejtik, amit eddig tudtak.

A vizsgaidőszak pedig csak egy újabb lehetőség a fejlődésre. Ennek a szétválasztott oktatási formának óriási s talán legnagyobb hátránya az, hogy az oktató tanár személye állandóan változik. Akinek pechje van, egy évben akár 3-4 tanárt is megismerhetett. X-nél ezt tanulja, Y-nál amazt, Z a nyelvtannal nem foglalkozik stb. Ezt az áldatlan helyzetet a diákok persze alaposan ki is használják. A tanár az első órákat azzal tölti, hogy felméri a csapat tudásszintjét, próbálja egy szintre hozni a koncentráltan résztvevőket és azokat, akik gyengébbek a kérdéses nyelvből. Végül is a mércét és a tempót mindig ez utóbbiakhoz igazítja, s így a többieknek tényleg sétagalopp a félév. Csak néhány kiragadott példát hoztam (bár lehetne még a csoportlétszámról, órák számáról, jegyzetokról stb. írni) annak illusztrálására, hogy bár a koncentrált forma jó, de hátrányai miatt csak állomása lehet egy fejlődési folyamatnak. S ezért, amint lehetőség van rá, túl kell lépniük rajta.

A nyelvi oktatás lényege a fokozott, ritmikus terhelés, melyre a jelenlegi feldarabolt félév nem egyeztethető össze. Az egyenlenség megszüntetésére ezért amellyel vagyok, hogy a jövőben

a tanévet 4 részre kell felosztani. Két meghosszabbított szorgalmi időszakra és két vizsgaidőszakra, és ezen belül kell az óraszámot felelni.

A „tárgyalószintű” és „szakszövegfordítás” szintű képzés is megreformálásra szorul. A világtendencia az, hogy egyre inkább tárgyaló szintű ismeretekre van szükség.

A hallgatók az első 5-6 szemeszterben, lehetőleg ugyanannak a tanárnak a vezetésével egy általános alapképzést kapnak.

Mindenki ugyanabból az egy-

séges, jól megírt jegyzetből tanul. A nyelvtani képzés is kibővíülne ez alatt az „alapszó” időszak alatt. A hallgatók tesztek segítségével rendszeresen figyelhetnék fejlődésüket. Az egységes, stabil alap megszerzése után kerülne sor a 7.-8. szemeszterben a speciális képzésre. De az eddigi 13 helyett csupán csak három vagy négy szakterületen. Ez a forma azért lenne helyesebb, mert jelenleg még nagyon sokszor nem kerül oda a hallgató, ahová eredetileg készült, de egy biztos nyelvi alap, általános, széles nyelvi műveltség birtokában könnyebben tudna alkalmazkodni, könnyebben dolgozna be magát a feladat körébe.

A kötelező oktatást emellett nagyon jól kiegészítené a már bevezetett „szorkoztatva tanulás”.

Egy kép Bajusz Károly sorozatából, amellyel I. díjat nyert a KISZ-bizottság fotópályázatán

Gondolok itt a Dr. Ágy Coteh the Vord's stb. sorozatokra, melyek a jövőben filmekkel, magnószalagokkal, lemezekkel tovább bővílnének, s amelyeket fakultatíve lehetne tanulni. Mindezeket nagyon jól segíti az, hogy

évente 80 ember közvetlen is tanulmányozhatja, gyakorolhatja az élő nyelvet a Szovjetunióban.

Amit most leírtam, nem új dolog. A kevésbé differenciált, erős nyelvtani alapokra támaszkodó nyelvi képzést hosszú ideje sikerrel alkalmazzák az USA-ban, Európában sok országban. Javaslom, hogy lépünk egyet előre a világszínvonal felé, s az új forma, bár kétségtelenül sok munkával járna a bevezetése, talán a Nyelvi Intézet lehetőségeinek is jobban megfelel.

Sebők János

11 kutató hallgató

Az ipargazdaságtan tanszék kutató hallgató pályázatát 1973 tavaszán hirdette meg. Kutató hallgatóknak az egyetem bármely szakos, évfolyamos hallgatója jelentkezhetett, aki úgy érezte, hogy teljesíteni tudja a pályázatban kiírt követelményeket. Mik voltak ezek?

A tanszék úgy tervezte, hogy a kutató hallgatók kb. havi 40-50 óra munkaidőben vesznek részt a tanszék kutató munkájában (bibliográfia összeállítása, irodalom referálás, statisztikai adatfelvétel és számítás stb.). Mivel a hallgató tudományos munkát végez, ezért elengedhetetlennek tűnt, hogy félévtenként 2-3 foglalkozáson a tudományos kutatás filozófiai és metodikai problémáiról szemináriumokon, konzultációkon bővíljenek ismereteik.

Az első év eredményeiről és tapasztalatairól Schmidt Katalin tudományos segédmunkatársat, a kutató hallgatók összekötőjét kérdeztem.

— 14 hallgató, köztük 9 iparszakos adott be pályázatot. Közülük 11-et vettünk fel tanszéki kutató hallgatóknak, a felvételt a hallgatókkal folytatott beszélgetés, egy-egy korábbi oktatójuk által és a KISZ-szervezet által adott vélemény alapján döntöttük el. A felvett hallgatók a munkát tavaly szeptemberben a tanszék vezető oktatóinak irányítása mellett kezdték meg.

Egyesek a szocialista vállalat kutatási témáihoz kapcsolódtak, mások egyéb tanszéki kutatások kimunkálásában vettek részt.

Decemberi felmérésünk alapján elmondhatjuk, hogy a kutató hallgatók teljesítették kötelezettségeiket, teljesített munkaóráik december elejéig 80-160 óra között volt, munkájukat általában 10 forintos órabérral számoltuk el. Néhány hallgató anyagi körülményeire hivatkozva kevesellt ezt az összeget. A díjazást mi jónak tartjuk és a jövőben sem kívánunk változtatni rajta. Gyakornoki fizetésnek felel meg, a munkát pedig nem lehet más, szakmánktól telje en távoleso, sokszor haszontalan elfoglaltsággal összehasonlítani. A felvett 11 hallgató közül jelenleg heten vesznek részt aktívan a tanszék munkájában. Talán nem haszontalan a lemorzsolódottakról néhány szót ejteni.

— Talán félnek átlépni a „szekt küszöböt”?

— Lehet. Idén újra meghirdetjük a pályázatot, első sorban az iparszakosok között fogunk szét nézni, bár kifejezett szakkikötéseink továbbra sincsenek. Még csak annyit az eredményekről, hogy kutató hallgatóink igen sok TDK-t írtak az egyik végzős hallgatót Megyeri elvtárs gyakorlatnak terjesztette fel.

Szerettem volna egy kutató hallgatóval is beszélgetni, s

retek. Követelményként szabták azt is, hogy azok a hallgatók, akik szakjuknál fogva nem kötelesek ipargazdaságtant vagy vállalati gazdaságtant tanulni, a fenti két tárgy valamelyikéből fakultatív vizsgát tegyenek.

A tanszék a kutató hallgatók számára a munka minőségétől és mennyiségétől függően, havi 400-600 Ft ösztöndíjnak megfelelő javadalmazást biztosított, továbbá fokozott segítséget nyújtott a kutató hallgatók TDK- vagy szakdolgozatának kidolgozásához és lehetőséget adott a tanszék tudományos-nevelőmunkájával foglalkozó vitáin való részvételre. A tanszék továbbá azt tervezte, hogy saját káderutánpótlásánál a kutató hallgatókat előnyben részesíti.

bár alaposan benne jártunk a délutánban, a szomszéd szobában „véletlenül” épp ott tartózkodott egyikőjük, Horváth Péter IV. éves népgazdtervez hallgató.

— Hogyan lettél kutató hallgató?

— A készletgazdálkodással már a szakiskolában foglalkoztam Chikán Attila irányításával. A Nagy Márta által vezetett szakszemináriumban hasonló kérdésekkel foglalkoztam. Érdeklődésemet ők keltették fel. Szeptember óta vagyok kutató hallgató, főleg irodalmat olvasunk, angol nyelven is. Definíciókat fordítunk, példákat, feladatokat dolgozunk ki a készülő Készletgazdálkodás jegyzethez.

— Most éppen mit csinálsz itt?

— Kutató hallgató társammal, Berács Józseffel néhány napra Jugoszláviába készültünk, a termékfoglalást tanulmányozni. Bár ez inkább a szakszeminárium munkához tartozik, lévén a termékfoglalás makroszemléletű, a készletgazdálkodás mikroszemléletű, tehát ily módon is kapcsolódunk a tanszékhez.

— Milyen volt a kapcsolat az oktatókkal?

— Remek, jó légkörben dolgoztunk végig. A döntési játék nálunk nem tekint nagy múltúra vissza, így itt nem az volt a szokás, hogyha nem tudunk valamit, majd a tanár megmondja. Lépésről lépésre közös munkával haladtunk előre — tanárok-diákok —, amit kitaláltunk, az valóban a miénk volt. Áll az a koncentrációra is, s talán ez is hozzájárult a sikerhez. Halaszné dr. Sipos Erzsébet TDK-felelős

— Jó utazást! —farkasházy—

Árva László felvétele

Egy jól működő TDK

A TDK-dolgozatok beadási határideje március 16-án járt le. Mint Kerekes Sándortól, a TDK-tanács titkáráról megtudtam az idén kétszer annyi munkát nyújtottak be, mint két évvel ezelőtt. Egyetemünkön 130, Pécsen 28 dolgozat született, ebből 23 az ipargazdaságtan tanszéken, 22 a politikai gazdaságtan tanszéken. Külföldről is érkezett már kilenc TDK-dolgozat, kettő-kettő Jerevánból, Várnából és Lengyelországból, valamint három Csehszlovákiából.

A szakmai fejlődés egyik igen lényeges állomása lehet a TDK-dolgozat. Mégis kevesen élnek ezzel a lehetőséggel. Ennek egyik oka talán az

is, hogy nincs megfelelő batorítás, ösztönzés, sokan nem találják a megfelelő fórumot. Szerencsére van jó néhány példája is. Egyet szeretnék bemutatni közülük.

A Döntési játék nevet viselő koncentráció olyan összetett sikert aratott a résztvevő hallgatók körében, amelyre nem tudom volt-e már példa. Elvezetett dolgozott mindenki, hiszen ez a játék remek fejtonna volt, tiszta ésszel követelt, nem szakadt el a valóságtól, s az eddigi ismereteket is jól alkalmazni lehetett benne. A koncentráció értékelésével, ismertetésével lapunk részletesen foglalkozik, de azt az értékes tapasztalatot is lezárhatjuk, hogy néhány olyan embert készített TDK-dolgozat írására, akik csak most februárban kapcsolódtak be ebbe a munkába.

Milyen előkészületek előzték meg mindezt? — kérdeztem Mohai Györgytől, aki Várhelyi Éva és Kovács László IV. éves társaival társaszerzője a Farmigazgatási játék elkészítőjének.

— Tavaly tavasszal a beadott TDK dolgozatok alapján kért meg minket Mária Antal, a gazdasággazdasági kutatócsoport vezetője arra, hogy vegyünk részt a döntési játék oktatására alkalmassá tételében. Ősszel bekapcsolódtam a munkába Berács István II. éves hallgató is. A munka egy évig tartott. Kezdődött az anyag lefordításával, működési mechanizmusának megértésével. Felosztottuk egymás közt a témákat, majd ezeket egybevetve készült el a kézikönyv. Nyáron hetente 2-3 alkalommal a könyv megírása előtt minden másnap bejártunk.

— Szakszemináriumra nem ide jártok, miért veszel részt ebben a munkában is?

— Vállalati-modellező szakágazatra járok, s úgy érzem ez a döntési játék más oldalról közelíti a modellezéshez, mint a szakszeminárium, amely a tavalyi TDK-témánkhoz kapcsolódik.

— Milyen volt a kapcsolat az oktatókkal?

— Remek, jó légkörben dolgoztunk végig. A döntési játék nálunk nem tekint nagy múltúra vissza, így itt nem az volt a szokás, hogyha nem tudunk valamit, majd a tanár megmondja. Lépésről lépésre közös munkával haladtunk előre — tanárok-diákok —, amit kitaláltunk, az valóban a miénk volt. Áll az a koncentrációra is, s talán ez is hozzájárult a sikerhez. Halaszné dr. Sipos Erzsébet TDK-felelős

Ötödik évforduló

Bensőséges ünnepség keretében emlékeztek meg a szak-kollégium diákjai a kollégium fennállásának ötödik évfordulójáról. Meghívott vendégként jelen volt Berend T. Iván, egyetemünk rektora és Vámosi Sándor, párttitkár elvtárs. Chikán Attila szak-kollégium igazgató ünnepnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy az immár hagyományossá váló évi megemlékezéskor mind nagyobb és több sikerről lehet beszámolni. A kollégiumnak mindjobban sikerül megvalósítani céljait, az egyetem integrálásának részévé vált, és aktív részt vállal az egyetem szakmai és politikai életében.

Az est folyamán Vámosi elvtárs méltatta elismerő szavakkal a kollégium eddigi munkáját, Köncöl Erzsébet db-titkár pedig elbúcsúztatta a végzős hallgatókat.

Az ünnepség remek klubesttel zárult.

Széchenyi emlékérem

A Magyar Közgazdasági Társaság választmánya a társaságban kifejtett munkásságuk elismeréséül 16 közgazdászunk adományozott Széchenyi emlékérmeket. Egyetemünkön dr. Nyilas József tudományos rektorhelyettes és dr. Simai Mihály egyetemi tanár, mindkettő a társaság alelnökei, kaptak Széchenyi emlékérmeket.

Szamosi Zsuzsa rajza

Fotó: Eszes István

Forradalom — lázadás nélkül

Aktuális tartalmat, lelkesítő célokat felismerni, rugalmas formákat teremteni az ifjú forradalmi nemzedék, a mai forradalom „közkeletű” számára — ez lehet a forradalmiságról folyó vita legközvetlenebb célja. Maga a vita-indító (Zimányi Zoltán cikke a Közgazdász 1974. január 31-i számában) dicséretes alapos-sággal közelíti meg a mai forradalmiság — konkrétan: a KISZ-szervezetek forradalmiságának — kérdését. Nagyon árnyaltan fejt ki a forradalmár személyiségének jellemzőit, a forradalmi cselekvés ismertetőjegyeit. Csak hogy ez az árnyaltság már hiányzik a KISZ-re vonatkoztatva, leszűkült az értelmezés, jóval több a kategórikus állítás, még ha azokat idézi is. Am ezt a vitázók még korrigálhatják, hiszen a KISZ-ről leírtakat más véleményekkel, elemzésekkel egészítik ki (mint a további hozzászólók, különösen Domány András is teszi).

A vita-indító fejtegetése ott törik meg, amikor az ifjúsági szervezet forradalmiságát — főleg Vitányi Iván nyomán — mind egyre csak a spontaneitásában, a lázadás képességében (vagy hiányában) méri. Igaz, hogy ezt a spontán lázadást kiindulópontnak tekintik, amellyel eljuthat a mozgalom a tényleges, „árnyalt” forradalmisághoz — a lényeg mégis az hogy — szerinte — azért nem forradalmi a KISZ, mert nem eléggé spontán (lázas).

Nos, ez az okfejtés az, ami engem irásra serkent. Nem Zimányi cikke miatt elsősorban, hanem egy sokkal szélesebb körben jelentkező szemlélet miatt. Mármost, hogy a mindenkor forradalom jellemzője lenne a spontaneitás, a lázadás.

Az előbb ismertettet nézet — feltett szándéka ellenére is „hagyományos” értelemben vett forradalomra, forradalmiságra vonatkozik, az „itt és most” helyett mégiscsak a „múlt” kísért.

Mennyiben? Először is a „forradalom” fogalmának értelmezésében. „A társadalmi gyökeres, minőségi átalakulásának korszaka amelyben az alacsonyabb fokú társadalmi gazdasági alakulatból magasabbrendűbe lép át” — olvashatjuk erről a Munkásmozgalm-történeti Lexikonban (Kossuth 1972. 156. old.). S logikus, hogy a forradalmár ezért harcol, ezt az átalakulást akarja. Csak hogy a forradalom belső tartalma — szerint mindig konkrét, s több szakaszra bontható, és ebből következően a forradalmiság tartalma, követelménye is változik.

Csak a legfontosabb terület emlitem mindaddig, míg a forradalom legtöbb kérdése — kié a hatalom? — el nem dönt, pontosabban míg a feltételek az **hatalomért** harcol, addig a forradalmár a „valamiért” harcolva mindegyik **valami ellen** küzd. A feudális uralkodó osztály — vagy a burzsoák ellen.

Forradalmár — forradalmiság eszményeink többnyire ebből a szakaszból táplálkoznak. A „hagyományos” értelemben

felfogott forradalmár — a hatalomért harcolna — állandóan változó, mozgó, rendkívüli eseményekben gazdag korban, többnyire **kielezett** helyzetekben, szituációkban cselekedett, közvetlenül a „minőségi” változás céljával frontális szembeállást tapasztalva. Ez így igaz. Csak hogy egyoldalú. Mert a szocialista forradalom sajátosságaiból több minden következik. Ha a burzsoázia győz — ezzel el is veszti forradalmiságát. A szocialista hatalmi politikai változás tehát, a szűkebb értelemben vett forradalom, a kié a hatalom a szocialista jellegű társadalmi átalakulás — a kifejtett szocialista forradalom tulajdonképpen kiindulópontja, egyik legelső mozzanata.

A szocialista forradalmiság tehát a hatalomért vívott harc időszakában **valamennyi előző, tehát „hagyományos” értelmű jegyekkel** jellemezhető, bár tartalmában különböző.

Később azonban sajátos metamorfózison megy át. Azzal, hogy a szocialista forradalomban eltolódik az **arány a hatalom megszerzése utáni időszakban megoldandó feladatok javára**, a rombolás helyett az **építés, alkotás, a valami elleni harc helyett a valamiért végzett cselekvésre helyeződik a hangsúly**. (Természetes, hogy ezek viszont egymás nélkül nem léteznek.) És azt hiszem, mindez unalomig közhely. Csak hogy szerintem ez azt is jelenti, hogy a **spontán lázadás ezek után — itt és most — nem természetes eleme „egyik előfeltétele” a forradalmiságnak!** Bár elismerem azt, hogy a spontaneitás-tudatosság útját egyénileg mindenki bejárja, társadalmi méretekben ma már elsősorban a szocializmusért végzett tudatos társadalmi cselekvés a forradalmi! Talán még kifejezőbben: ösztönösség igen, lázadás nem! (Mert én ugyan nem tudom kategórikusan eldönteni, hogy a „lázas önmagában értéktelen”, de azt sejttem, hogy az főleg az ösztönös mozgalom egyik jellemzője.)

A fenti értelemben felfogott forradalmiság — az itt és most forradalmisága — tehát csupán „hagyományos” jegyekkel nem kielégítően jellemezhető. Annál jóval bonyolultabb, több dimenzióban nyilvánul meg.

A helyes válaszokat én azokban a hozzászólásokban keresem, amelyek itt az egyetemen belüli kommunista magatartásban és konkrét feladatok megoldásában keresik a forradalmi lehetőséget, a forradalmiságot.

A mi mai forradalmunk — és ezzel forradalmiságunk — nem elsősorban a „hatalom forradalma”, hanem a „terelés forradalma”, a „kultúra forradalma”, az „életmód forradalma”, a „nevelés forradalma” — és még sorolhatnám. Összefoglalóan: **a kommunista szakember nevelése.** A KISZ-szervezet legfontosabb feladatai között ez is szerepel. Ha árnyaltan megfogalmazzuk a **kommunista szakember jellemzőit** (magas szakmai tudással, marxista világnézettel,

kommunista társadalmi elkötelezettséggel és erkölccsel rendelkező egyén, csak így röviden), s főleg a **szervezet tudatos, szervezeti tevékenységében** tág teret nyújtunk az

Vita

ilyenné formáláshoz, akkor igenis forradalmi tettet hajtunk végre.

Nem feltétlenül forradalmár persze mindenki, aki jól tanul. Nem is minden KISZ-vezető forradalmár. De valahol ezeken a nyomokon kell elindulni. S ez még egyet jelent! **Demokratizálódik a forradalmár!** Egyre inkább ember,

egyre kevésbé hős — vagy talán inkább: nem önmagában hős! A korszakos jelentőségű tetteket végrehajtó „forradalmi tömegek” és a „tömegek forradalmára” közel kerülnek egymáshoz. Aki tehát ereje megfeszítésével alkot, szakmájában, társadalmában a lehető legtöbbet, legjobbat igyekszik nyújtani — az a mai „korszerű” forradalmár. Hogy sokan vannak ilyenek? Még mindig nem eléggé.

Az eddigi hozzászólók is ezt a felfogást igazolják. Csak hogy — Dománnyal ellentétben — én az ilyen jellegű tartalmat vitát is a forradalom részének tartom, „a fejek kiművelése forradalmának” — és ennyiben cselekvésnek is. Remélem, nem maradunk a „tisztá elmélet” szintjén.

Dr. Szarvas László

A befektetett munka sokszorosan megtérül

Nem véletlenül kellett a ker. kari vezetőségnek válogatnia a politikai táboraiba jelentkezők között az alapos túljelentkezés miatt. Úgy látszik, a diákság ösztönösen megérzi, ha valami jó „buli” van kilátás. A „bull” megfogalmazás persze egy politikai tábort esetében túlságosan is pongyola és félreérthető, mégis meg merem kockáztatni a használatát, mert a táboraiban részvevők emlékeztetésében a legtöbbszor ez a kifejezés villant elő, és a jó hangulat mellett ezáltal komoly tartalmi munkát is jelent. **Március 7—10. között 150 részvevőt tartott meg ez évi pol-táborát a kereskedelmi kari KISZ-szervezet a Városlődéri Állami Gazdaság építőtáborában.** A háromnapos gazdag program keretében a részvevők találkoztak egyetemünk oktatóival, előadást hallgattak és kiscsoportos foglalkozások keretében vitáztak meg a kitűzött témákat. Már az előzetesen kiadott tematika alapján is le lehetett mérni, hogy a rendezőknek ezúttal egy olyan átgöngy, összefüggő problémakört sikerült összekapcsolniuk, mely a tábort egész ideje alatt ébren tartja a csoportok érdeklődését, vitázó kedvét.

Nagyon sokat ígért, de végül is kevesebbet adott a vártnál az **egyetemi demokráciáról** szóló kiscsoportos foglalkozás. Talán legizgalmasabb, legégetőbb kérdése egyetemi életünknek a hallgató-oktató és a hallgató és az egyetem viszonya. A diákoknak a táboraiban lehetősége nyílt, hogy közvetlenül, egyetemünk vezetőivel, oktatóival beszéljenek ezekről a kérdésekről. **A viták akadálymentesen, nehezen oldódó légköre a sokszor elfogódott hang jelezte, hogy ezen a téren bizony van mit bepótolni.** Ennek ellenére nagyon sok kérdést sikerült mind hallgatói, mind oktatói szempontból tisztázni.

Hasonlóan érdekes, vitára ingerlő volt az egyetemi KISZ-ről szóló foglalkozás anyaga; mégis talán ez a del-

tartott szombat délelőtti előadás. Erről a mindig aktuális, de napjainkban különösen sokat emlegetett témáról **mindenkinek volt véleménye**, mindenki érzi, hogy mennyire kulcskérdés ez mai életünkben is. Mégis voltak csoportok, ahol a delutáni foglalkozás keretében már nem sikerült megismételni azt a hangulatot, mely az előadás nyomán kialakult. Ennek elsősorban az volt az oka, hogy a csoportvezetők nagyon is elméleti oldalról közelítették a kérdéshez, holott a táboraiba utazók közül alig páran olvasták el a kiadott „kötelező irodalmat”. Ez okozta azt, hogy sokan nem is tudták elmondani a véleményüket (amely elsősorban a gyakorlatból indult volna ki) és nem sikerült a vezetők és a csoporttagok között a megfelelő összhangot megtalálni. A jövőre nézve ez tanulság, amelyet a HPCS-tagok felkészítésével figyelembe kell venni.

a forradalmiságról

A legszínvonalasabb és legviharosabb vitát, érthetően, az **életszínvonal-politikáinkról** szóló foglalkozás hozta. Ennél a témánál mindenki a saját bőrén tapasztalhatja a kérdés fontosságát. Ennek megfelelően nem is lehetett „lelőni” az embereket. (Bár a csoportvezetők a tematikához való merev ragaszkodással sokszor megpróbálták. Főlegesen.) Volt olyan csoport, ahol az ebédet is majdnem feloldozták a témáért. Maga ez a tény is jól érzékelteti, hogy akik tá-

Új szervezőtitkár

Szívi József másodikéves tanár A szakos hallgatók körében az agitációs, szervezői munkaterület dominált.

A Kossuth közgazdasági szakközépiskolába jártam. Másodikos koromban az iskolai fórum vezetője lettem. Ez gyakorlatilag azt jelentette, hogy az agit.-prop. titkár közvetlen irányítása alatt műsorok, programok szervezésével foglalkoztam. A következő évben megválasztottak agit.-prop. titkárnak. Ahhoz, hogy ebbe a munkába jól belejöhön az ember, kell egy év is, ami azt jelenti, hogy mire igazán belelendültem a munkába, IV. év közepén le kellett mondanom. A régi iskolával most is tartom a kapcsolatot, a nyári táborkorban részt veszek, és megbeszélésem velük, elsősorban a pártépitő tanárommal (ott vetek fel pártagnak is) a dolgaikat. Például most is kikértem a véleményüket azzal kapcsolatban, hogy elvállaljam-e, elvállalhatom-e a szervező titkári funkciót. Ez azért is lefektett komoly problémát számomra, mert én a jól végzett alapszervezeti KISZ-munkát mindennél fontosabbnak tartom. Itt, az egyetemen I. évben a csoportom KISZ-titkára voltam, és akkor úgy gondoltam, hogy maradok ebben a munkakörben, de rövidesen mégis az évfolyam agit.-prop.

titkára lettem. Megint az volt a problémám, hogy rövid volt az idő. Fél év kellett az összerázódáshoz, utána már alig maradt hátra valami az első évből. Most másodikéves ismét az alapszervezetben kezdtem a tevékenységemet, de ismét csak rövid ideig, mert a kari vezetőségben új szervező titkárra volt szükség, és a funkció betöltésénél rám gondoltak. Megint sokat vívódtam, hogy elvállaljam-e, mert az alapszervezetben is voltak problémák, amiknek a megoldásában hatékonyabban részt vehettem volna, ha nem vállalom a funkciót.

Ezután jött az újabb probléma. Úgy tudom, a kar nem szívesen vált meg tőled.

Igy van. Most sikerült volna összehozni egy elég fiatal és — úgy nézett ki, hogy — ütöképes átl. kari vezetőséget. Ebben rám is számítottak, érthető tehát, ha igyekeztek arról meggyőzni a vb-t, hogy rám a karon van leginkább szükség. Ez, persze, nem a hátam mögött, hanem velem egyetértésben olyan megállapodás alapján, hogy ha nem tudnak megfelelő személyi javaslatot tenni a vb-nek, akkor elvállalom a vb szervező titkári funkciót. Végül így történt.

Mi pedig kívánunk sok sikert az új munkakörhöz, amire lesz elég kifutási ideje, hiszen még csak másodikéves.

Ált. kari pol. tábort

Csütörtök, este 1/2 7. Megérkeztünk. Az első nap után mindenki azt gondolta, hogy ez a tábort lesz jobb az eddigiekénél. Delután azonban váratlan fordulat következett be. **Harsányi Iván, a Politikai Főiskola tanszékvezetője viharos tetszést arató fórumszerű előadást tartott a szocialista országok kommunista pártjainak stratégiájáról.** Előadásának első részében a hozzá előre eljut-

tott kérdésekre válaszolt. A fő témakörök a következők voltak: **Szocialista országok tekinthető-e a Kínai NK, csak a vezetés megváltoztatása helyre hozza-e a torzulásokat, várható-e ez a közeljövőben; a magyar belpolitikával kapcsolatban merült fel az a kérdés, hogy összefüggés van-e az előző évek március 15-ös események és a párt, és az állam demokratikusabbá váló, irányító szerepe között.**

Harsányi elvtárs a kérdésekre minden szempontból kielégítő választ adott. Az „új, kényes” kérdéseket nem kerülte el, nem burkolta az általánosság homályába, hanem pont ezekre súlyozott, s nagyon sok ilyen problémát tudott világosan megmagyarázni és emberközelbe hozni. Mindezzel sikerült úgy magával ragadnia bennünket, hogy nyitottan tapsoltunk. Ezután még a továbbiakban felmerült nagyszámú kérdésre adott hasonlóan magas színvonalú válaszokat.

Este a második év népgazd. terv 2-es, 3-as csoport gondoskodott a társaság szórakoztatásáról. **Éjszakai rohangálással egybekötött vetélkedő szervezte**, melyet mindenki szívdalmazott, de végső soron mindenki jól érezte magát. Szombatban meglátogattak bennünket karunk vezetői, valamint szak- és szakágazatvezető tanáraink. **Lent voltak: Hágelmayer, Juhász László, Mária, Meszina, Palánki, Szép, Szigeti, Szuhay és Varga elvtársak.** A delutáni programon a szak- és szakágazati képzés problémáit vitattuk meg. Oktatóink csatlakoztak az öket érdeklő csoportokhoz, meghallgatták a vitákat és válaszoltak a felmerült problémákra. A legtereményesebb vita a tandíri „A”-n, népgazd. terv. elméleti és matematika szakágazaton volt. Úgy éreztük, hogy ezek a beszélgetések mindkét fél számára nagyon hasznosak voltak. Sikerült kölcsönösen megismerkednünk egymás problémáival, álláspontjával, és a vitás kérdések jó részét tisztáztuk. **Javaslataink közül elfogadtak oktatóink.** Reméljük, hogy a jövőben sűrűbben is sor kerül hasonló találkozókra a diákok és a szaktanszék között. Ily módon a diákok szélesebb rétegeinek véleménye jutna el a tanszékekhez.

Ha akarjuk vonni a tábort tanulságait, akkor azt mondhatjuk, hogy az előző táborkhoz viszonyítva ez a tábort jó volt.

A további lépés iránya az, hogy a pol. tábort megerősítsük szervezésben beillesztve a kari KISZ-szervezet éves politikai munkájába.

A tanulmány témája

— az Őrség és a vend vidék

Vas megye igen dinamikus fejlődött az utóbbi években, nagy lépésekben haladt előre. A megye általános fejlődési ütemével azonban — két korábban is elmaradottabb vidék — az Őrség és a vend vidék nem tudott lépést tartani, ezeken a helyeken a lemaradás fokozódott. Ezért a megye vezetői szükségesnek látták, hogy regionális tervezéssel, hosszabbtávú fejlesztési alternatívák kidolgozásával teremtsenek megfelelő alapot egy optimális fejlesztési koncepció kialakítására. Miután a megyének szocialista szerződése van egyetemünkkel, kézenfekvő volt, hogy a közgazdasági egyetemhez forduljanak segítségért. A gazdaság-földrajz tanszék három munkatársa, Bernáth Tivadar, tanszékvezető, Zoltán Zoltán adjunktus és Kulcsár Dezső tanársegéd néhány hete tette le az asztalra 140 oldalas tanulmányát.

Bernáth Tivadar, tanszékvezetőt arra kértük, hogy röviden ismertesse, mi mindent foglal magába ez a tanulmány. — Miután célunk és feladatunk az volt, hogy két meghatározott, speciális területre vonatkozóan készítsünk fejlesztési programokat, elsőként a vidék jelenlegi helyzetét, fejlettségi fokát, társadalmi, gazdasági adottságait kellett számbavennünk. Itt egy nagyon szerencsés véletlen játszott közre. Egy első éves csoportban éppen ekkor merült fel az igény valami ilyesfajta munkára, s a nevelő tanárunk éppen nálunk érdeklődött, hogy tudunk-e valamilyen lehetőséget a csoport igényének, elhatározásának levezetésére. Így a nyáron ez az első éves csoport végezte el a helyszíni felmérést, kérdőíves megkérdezéssel. Két hétig tartózkodtak a vend vidéken. A megyei tanács Apátiútfalván helyezte el "öket" egy iskolában, a tanácselnökök tudtak érkezőkről, segítették munkájukat. A kérdőíveket mi állítottuk össze, de alaposan megbeszéltük a kérdések tartalmát a hallgatókkal. A felmérés jól sikerült, gazdag anyaggal jöttek vissza, amit mi is jól tudunk hasznosítani, és a diákok is. Néhány

TDK-dolgozat születik a témából.

Tanulmányunk első része a jelenlegi társadalmi, gazdasági adottságok elemzésével foglalkozik. A második részben a jelenlegi helyzetből, fejlettségi fokból kiindulva dolgoztuk ki a két vidék fejlesztésére vonatkozó programokat, alternatívákat. Sorra vettük az adott gazdasági ágak térbeli lehetőségeit és korlátait. Ezeket olyan térbeli folyamatok formájában igyekeztünk megfogadni, mint például a területi koncentráció. Ugyanakkor a nivellálódás irányába is igyekeztünk hatni. Olyan tervek próbáltunk kidolgozni, melyek révén ez a két vidék megfelelő impulzust kap ahhoz, hogy lemaradásuk csökkenjen, és ne fokozódjék. Konkrétan például a mező-

gazdaság területén a szakszervezeti formát ajánlottuk. A természeti adottságok itt rendkívül rosszak, mindössze két tsz működik, ezenkívül zömében egyéni gazdálkodás folyik. Viszont előfordul, hogy még a vetőmagot sem termi meg a föld, tehát mindenképpen a szocialista szektor erősítése, fejlesztése a célszerű. Ennek speciális formáját kell megtalálnunk, s véleményünk szerint ez a szakszervezeti forma. Áttekintettük tanulmányunkban az ipar, az infrastruktúra, a turizmus stb. fejlesztésének lehetőségeit is.

Dr. Gonda György, a megyei tanács vb-elnöke meleg hangú levélben köszönte meg a tanszék dolgozóinak munkáját.

—nak

Fotó: Bajusz K.

FARM-igazgatási játékok

Előző számunkban beszámoltunk az idén fenti címmel indított döntési játék koncentrált kurzusról. A játék végén közvéleménykutató jellegű kérdéseket tettem fel a hallgatóknak és dr. Máriás Antal vezető tanárnak.

A legutóbbi számunkban szerepelt első négy kérdés a tanárok és diákok felkészültségéről, a hozzászólásról, a munka újszerűségéről, a tanár-diák kapcsolatról érdeklődött.

Most az utolsó két kérdést közöljük.

— Részt vennél-e legközelebb is ilyen döntési játékban, javasolod-e másoknak is?

Az előző jó tapasztalatokat leginkább az erre a kérdésre adott válaszok foglalják össze. A negyven „igen” válasz mellett csak egyetlen „nem”-et olvastam: „eredetileg is akartam ide jönni...” Az igenlő válaszok mellett néhány megjegyzésből: „... feltétlenül... Ha a kezdeti színvonal marad... Új szabályokkal... Bonyolultabb és több tényezőt figyelembe vevő játékok esetén...”

— Javasolnátok-e továbbfejlesztést az oktatási formát; milyen változtatásokkal? Milyen segítséget vártok ehhez más tanszékektől, az egyetem vezetésétől, a propagandától?

Egy hallgató kivételével mindenki igennel válaszolt, a legtöbben javaslatokat is leírtak. Néhányan több gépórát, számítógépet kérnének, ebben látják a továbbfejlesztés technikai lehetőségét. Néhány idézet a válaszokból: „Mind a tanszék külön is csinálhatna hasonló játékot... A piaci mechanizmust figyelembe kell venni, ne legyen izolált a modell... Kisebbségi csoportok kellene, így többet lehetne egyénenként tenni... Jobb lenne egy egész éven át foglalkozni vele... Nem koncentrált formában nem lenne ilyen érdekes... Be kell vezetni más tárgyakból is... Nem kellene osztályozni... Teljes elismerésem a tanszéknek a rendelkezésre bocsátott eszközökért... A számítástechnika tanszék segítségére még rászorultunk...”

Egy sajátos vélemény: „Önzésből nem javasolnám másoknak, mert egyelőre erre a

játékokra csak keveseknek van lehetőségük és én ezek közé szeretnék tartozni. Nem kell segítség más tanszékektől...”

A sok esetben ellentmondó 41 válasz részletes elemzésével a játék vezetői bizonyára hasznos információhoz jutnak — minden esetre a hallgatók válaszaival hozzájárulnak a demokratikus oktatási forma továbbfejlesztéséhez.

— A vezető tanár válasza:

„A tapasztalatok értékelése folyamatban van, a változtatásokról korai lenne nyilatkozni. Van két gazdaságpolitikai játékunk, ennek oktatásra való előkészítését megkezdjük. Remélhetőleg a gazdaságpolitikai szakágzat képzésébe az 1974/75. tanév folyamán be tudjuk iktatni.

A legfontosabb, hogy gépidőt kapjunk a kísérletezésre és az oktatásra, az utóbbira megfelelő ritmusban. Megvalósuljon az egyetemi tanácsnak az a határozata, amely lehetővé teszi a felsőbb évfolyamokon a koncentrált oktatást.”

Három hallgató, Kovács László, Mohai György és Várhegyi Éva negyedéves népgazdasági tervező-elemző szakos hallgatók, akik részt vettek a játék előkészítésében és irányításában. Sajátos helyzetük miatt külön figyelmet érdemel az ő tevékenységük. A játékban bekapcsolódott szereplők. Itt összefoglalóan közöljük Mohai György válaszait:

„Ez a játék elsősorban közgazdasági gondolkodást kíván, és nem konkrét ismereteket. A szükséges matematikai és számítástechnikai ismeretek döntő többsége a hallgatók birtokában volt. Ezek felhasználása kezdetben nehezen ment.

Általában a játékok útja, felhasználási területe meghatározza, hogy milyen ismeretek előzetes elsajátítása szükséges. Ezért ezt a játékot lehet másodévesekkel játszani, de ez nem minden játékra érvényes.

A hallgatók áttekintő készsége a játék során javult, a résztvevők 80 százaléka az első döntést már csaknem teljesen megalapozottan hozta.

A foglalkozásokon a részvétel 95 százalék fölött volt, ezért a létszámmellenőrzés feleslegessé vált. A hallgatók

zöme — aki vette a fáradságot, hogy a játékok elmélyüljön, és hetente háromszor 8,30-ra jöjjen — a játékok nagyon élvezte. Az úgynevezett aktív oktatási forma minden előnyével együtt a játék verseny jellege, érdekessége, és az egyéb tanóráktól való különbözősége feleltethető közrejátszott ebben.

Ez a játék a később felmerülő konkrét döntéseket nem helyettesíti, ez a játékok zömének nem is célja. Ezzel szemben a jó döntés meghozatalához nagyon sok módszertani ismeret ad, amit a hallgatók a gyakorlatban „a saját bőrükön” tapasztalnak.

A tanárok felkészültsége igen alapos volt, de az oktatási forma újszerűsége hozott néhány hasznos tapasztalatot ezen a téren. A legfontosabb, hogy vitás kérdésekben csak egy személy dönthessen az oktatási csoport többi tagja csak tanácsadó, oktatói, stb. szerepet töltsön be.

A koncentráció az általunk ideálisnak tartott 12 fő helyett csaknem ötvenen vettek részt. Ezért minket is meglepett, hogy 4–5 diák kivételével mindenki szívvel-lélekkel játszott, és az előírt követelményeknek mindenki eleget tett. Tapasztalatunk szerint osztályozás helyett személyre szóló értékelésre van szükség.

Úgy érezzük, hogy ezzel a koncentrációval csatát nyertünk. A játékokat érdemes továbbra is oktatni. A további tervek a majdan rendelkezésre álló játéktól (előkészítése már folyik), és a tantervi lehetőségektől függ.”

Ismételnem köszönöm dr. Máriás Antalnak és a hallgatóknak egyaránt, hogy tájékoztatást nyújtottak a játékokról. A rendelkezésünkre álló lehetőségekkel lapunk továbbra is szeretne hozzájárulni az új oktatási formákra kialakult elképzelések megvitatásához. Szívesen biztosítunk helyet a pro és kontra véleményeknek — hiszen szerintünk ezek felvetése nem az egyértelmű elmarasztalást, vagy feldioserést szolgálja, hanem hozzájárulást jelent a szélesebb körű vélemények meghallgatását is igénylő előkészítő munkához.

Konciz Gábor

Jellemezzünk?!

„Nem ismerek rá ebből a jellemzésből sem a rossz, sem a jó tulajdonságaimra”

Az elmúlt számunkban a jellemzés feladatokról összefüggő és jelenleg egyetemünkön érvényesülő gondokat elsősorban a hallgatók szemszögéből vizsgáltuk. Most ugyanezt kíséreljük meg felmérni a szakmai és a felső szintű KISZ-vezetés részéről.

NÉMETH GYÖRGY, AZ EGYETEMI KISZ-BIZOTTSÁG TITKÁRA:

— Véleményed szerint jelenleg milyen problémákkal kell számolni a jellemzés elkészítésénél?

— Előjáróban rögtön le kell szögezmem: magával a jellemzési rendszerrel nincs különösebb probléma. A kialakított szempontok még csiszolhatók, pontosíthatók, de maga az az igény és követelmény, hogy munkánkat mind a közösség egészére, mind pedig személyekre lebontva értékelni kell, helyes és mindenkinél érdekesebb. Természetesen, mint minden munkánál, itt is felvetődhetnek problémák... Hogy jelenleg milyen gondokkal kell számolnunk? Elsőként a következő kérdés vetődik fel: Hogyan készülnek ezek a jellemzések? Mennyiben tudják minden oldalról átérzeni a jellemzők a munka súlyát, felelősségét? Úgy vélem, hogy egy reális jellemzésnek tükröznie kell az értékelt hallgató addigi fejlődését, annak pozitív és negatív megnyilvánulásait is. Volt már olyan eset, hogy bejött hozzánk X vállalat szemlézetése, mivel nem találta elég meggyőzőnek és részle-

tesnek az oda jelentkező végzős jellemzését...

— Van arról valamilyen pontos képzetek, hogy a vállalatok mennyire veszik komolyan a kiküldött értékeléseket?

— Sajnos nincs. Azt azonban feltétlenül tudnia kell mindenkinek, hogy ezek a jellemzések — még ha első munkahelyük vezetésére is veszi komolyan — személyi anyaguk szerves részét képezik. A vállalatok hozzáállásának kérdésénél figyelembe kell venni még egy tényezőt, és pedig azt, hogy jelenleg igen nagy a kereslet a közgazdászok iránt. Ez sokszor mind a vállalatok, mind pedig az alapszervezetek részéről bizonyos lazasághoz vezet. Úgy látják, hogy — mivel nincs biztosítva egy egészséges verseny a pályakezdezők között — nem döntő tényező a hallgató értékelése. S közben teljesen elfeledkeznek a négy év kiértékeléséről is... A másik gyakori probléma: a jellemzések között gyakran igen jelentős színvonalbeli különbségek vannak, attól függően, hogy milyen az alapszervezet fejlettségi foka, összetevékenysége; mennyire ismerik egymást az emberek; s milyen törekvés dominál az adott alapszervezetben. Az a véleményem, hogy a tényleges értékelő munka elvégzéséhez az objektív feltételek biztosítása van a legfontosabb. A tagság — ha komolyan veszi — meg tudja ítélni bármelyik hallgató négyéves fejlődését. Legalább két korábbi jellemzést — a szakosító és szakágazatosító javaslatokat —

fel lehetne használni a végzés közvetlenül megelőző véleményező munkánál... Gyakori, hogy a jellemzések elkészítésénél két végletes hozzáállás jelenkezik: az egyik az, amikor álhümanus szempontokat mérlegelve nem akarják senki jövőjét „elvágni”; a másik — és ez a ritkább —, amikor negyedév végén hirtelen mindent „kiborítanak” a jellemzett elé. Az optimális eset az lenne, ha az alapszervezetek elérnék azt a szintet, ahol a tagság számára természetes a közösség és az egyes emberek munkájának folyamatos értékelése. Meglátásom szerint, ezt jelentős mértékben elő fogja segíteni az oktatási rendszer módosulása is. Ettől az évtől kezdve szigorúan fogjuk venni a tanulmányi értékeléseket, s olya kényszerpályák beépítését tervezük, az eddig elhatárolt célok következetes végrehajtása érdekében, melyek többek között tovább erősítik majd a jellemzési rendszer objektív körülményeinek minél eredményesebb funkcionálását. A probléma szubjektív oldalát vizsgálva, ilyen irányba kell erősíteni és fejleszteni a hallgatók igényét; azt, hogy érzék, a jellemzés elkészítése nem valamiféle öncélú dolog, hanem felelősség a közösségért, a csoporttársakért, s hatékony eszköz egymás nevelésének. Ez az igény azonban — és ezt nagyon aláhúznám — csak a közösségi tevékenység tartalmi fejlesztésével keltethető fel igazán vagy tehető még szilárdabban...

DR. MÉSZÁROS TAMÁS, AZ IPARI ÜZEMSZERVEZÉSI TANSZÉK OKTATÓJA:

— Milyen formában készülnek a tanszéki jellemzések?

— A hallgatók értékelését a szakszeminárium-vezetők készítik el. Talán furcsán hangzik, de ezek a véleményezősek pozitív hangvételűek és ugyanakkor reálisak is. Ez az azzal magyarázható, hogy a szakszeminárium-vezetők elsősorban szakmai oldalról értékelik a hallgatókat...

— Ez azt jelenti, hogy a szakszeminárium-vezető bizonyos határon belül sem ismeri a diákja emberi tulajdonságait?

— Dehogynem. Az igazán jó értékelés az, amikor az oktató képes olyan munkakapcsolat kialakítására hallgatóival, amelyen keresztül nem szakmai, de azzal szorosan összefüggő jellemzőit is fel tudja mérni; ha ki meri mondani: milyen munka végzésére tartja alkalmasnak a diákokat. Tapasztalataink azt bizonyítják, hogy nálunk alapos és reális jellemzések készülnek. Ha jó a munkakapcsolat az oktató és a hallgató között — már pedig a szakszeminárium téma önkéntes és a diák érdeklődési körének megfelelő kiválasztása feltételez részéről egy olyan plusz lelkesedést, melyet bármennyire is szeret tanulni, más tárgyaknál nem tanúsít —, akkor véleményem szerint, az a gyakorlat is ezt igazolja, nincs szükség különösebb spekulációra ahhoz, hogy megismerjük a hallgatót. S talán nem tűnik túlzásnak: a szakszeminárium a legjobb fórum a diák megismerésére, saját és társai munkájára, előrelépése felmérésére. Ott követnénk el hibát, ha azt várnánk a hallgatót bármelyikétől is, hogy saját jószántából mutassa meg önmagát. Viszont a szakszeminárium, ahol rendszerint né-

hány ember dolgozik együtt, biztosítja azt a tartalmát és formát, ahol erre lehetőség, sőt szükség van. Az ott lezajlott szakmai viták, a közösen készített TDK-dolgozatok sok mindent elárulnak a hallgató nemcsak szakmai, de emberi tulajdonságairól is. Az egyik-nyolc idős és tapasztalatszeres után alkalmas vállalati vezetőnek, vagy egy másikból kellő szorgalom és kitartás hiányában nem lehet kutató szakember. Egyrészt dolgozatát megvitatta valós kép alakulhat ki a hallgató vitakészségéről, véleményalkotási szintjéről, és kritikai szelleméről. Valamelyik nehezen kibontakozó diákról kiderülhet, hogy komoly kisebbségi érzéssel küszködik...

— Tehát nem a jellemzési rendszerrel van a probléma?

— Nem. Sokkal inkább a jellemzőkben és a jellemzésekben kell keresni a hibát. A merev hozzáállás, az értékelés fetisizálása többet árt tanárnak, diáknak egyaránt, mint ahogy azt sokan hiszik...

GYARMATI ISTVÁN, A KER. KAR KISZ-TITKÁRA:

— Hogyan értékeled a kari vezetéshez eddig beérkezett alapszervezeti jellemzéseket?

— Kb. 150–200 véleményezést kaptunk meg. Értékelés-ként tömören csak annyit mondhatok: elég rosszak. Tény az, hogy valótlan megállapításokat nem írtak be a jellemzésekbe, de sok igaz dolgot kihagytak. Ez alatt elsősorban az értékelt hallgató negatívumainak mellőzését értem. Az emberek többsége — nemcsak itt az egyetemen, de általában is — valamiféle rosszul értelmezett humanizmus szellemétől befolyásolva visszarad az igazságtól. A másik dolog, amit feltétlenül meg kell említeni a jellemzések értékelé-

sénél: az alapszervezetek tagjai „kötelességünknek” érzik, hogy az általuk képviselt véleményt csak ők értsek, egy kivülről — természetesen azt, a vállalat — számára a leírtak a legtöbb esetben ködösek, s bizony emberek kell lennie a talpán annak, aki ki akarja találni: miről is van szó.

— Ezzel azt akarod mondani, hogy a vállalatok komolyan veszik ezeket az értékeléseket?

— Közismert, hogy ez az adott vállalat hozzáállásától függ... Az optimális eset az lenne, ha a szóban forgó intézmény nem tekintene örök érvényű igazságnak a jellemzést, de legalább a kezdeti időszakban támpontként használná fel — ha valóban reális jellemzésről van szó — a pályakezdező megítélésénél.

— Véleményed szerint mi az oka annak, hogy a hallgatók nem, vagy csak nagyon felszínesen ismerik egymást?

— Úgy vélem, nincs megfelelő érdeklődési rendszer kialakítása a diákok közösségi emberrel valószínűsítő folyamatához. Pl. mozgalmi munkánkban nem folyamatos a követelményállítást, az ellenőrzés és értékelés. A legnagyobb probléma az, hogy a jó egyetemi vagy kari szintű KISZ-munkát nem tudjuk átültetni az alapszervezetekbe. Hangsúlyozom: a jellemzéseknek nem maga a rendszer rossz. A körülményekkel, az emberek hozzáállásával, közömbösségével, „értékítéletével”, mozgalmi munkánk nem megfelelő végzésével, hézagosságával van a baj. Állítom, ha ténylegesen akarunk KISZ-tagságnak tölköletesen éretti arra, hogy reálisan felmérje munkáját. Az emberekben fel kellene kelteni az igényt a folyamatos értékelésre, arra, hogy számot vessenek közösségük és a tagság munkájával.

Kocsi Margit

Égőkör

TÖRTÉNELEM ALULNÉZETBEN

VAN-E ÚJ a Nap alatt? Bizonyára van, ha egy könyvsorozat a „Magyarország felfedezése” címet viseli. Persze, amit a cím is sejtet, meg is kell vizsgálni. Úgy látszik, a sorozat szerkesztői ezt nagyon is szem előtt tartják. Persze, nem új a magyar könyvkiadás történetében, hogy írónk, szociográfusaink egyszer csak nekilendülnek s hirtelen a „heureka” örömeivel mutatják be mindennapjaink vagy történelmünk egy-egy olyan apró részletét, mely a szó szoros értelmében nem új, csak éppen egyszerűségénél, mindennapiságánál fogva elmentünk mellett, vagy nem kellő figyelemmel fordultunk irányába. Mert sokszor bizony könnyebb valami meglevő újat találni, mint a meglevőt új szemlélettel, megközelítéssel valóban feltárni. Mikor kezdődött ez? Talán Móricz Zsigmond „Gyalogolni jó” című riportjaival, vagy talán még előbb. A falukutatók, szociográfia sok nagynevű képviselőjével folytatta ezt, egészen addig, míg kialakult hazánkban is a tudományos igényű szociológiai-elméleti feldolgozás is. Az olvasó csak örülni tud annak, hogy egyre több olyan könyvet vehet kezébe az utóbbi időben, ami nem azt tárgyalja, hogy mit szeretne az író, hanem a tények és érzelmek megközelítően tárgyilagos elemzésével bemutatja azt, hogy mi van, mit tapasztalt vizsgálódásai során. Az ilyen művek sorába tartozik László-Bencsik Sándor „Törté-

nem alulnézetben” című könyve. A szerző 1966-tól exportcsomagoló munkásként dolgozott. Belülről látva, belülről írta meg egy sajátos fizikai munkát végző munkáscsoport életét, küzdelmeit, lehetőségeit. Részleges statisztikai adatokkal mutatja be a brigád tagjainak anyagi helyzetét, elemzi „szabadidőmerleget”. A tizenhétéves brigádtag életétörténete önmagában is megragadó olvasmány — nem is beszélve arról, hogy valóban sajátos megközelítési móddal mutatja be legutóbbi történelmüket, a mindennapok történelmét. Nem fest rózsás képet ez a könyv az exportcsomagoló munkások életéről, mindennapjáról. Nem bocsátokik általánosításokba és elméleti sematizálásba. Reális kép. A nehéz munkában, a küzdelmes életörténetekben is kirajzolódik egyfajta sajátos vállalás — a munka felelősségének és a közösség vállalásának nagy szavakon túli értelme, nagy szavak nélküli cselekvése.

Kemény élettel ismerkedhetünk meg. Napi munka során alakuló nézetekkel, napi munka során vívott apróbb vagy nagyobb küzdelmekkel. Az egyetem „üvegfalai” között oly sokat beszélünk a gyakorlati munkáról, az „Életbuktatóról” és velünk szemben támasztott követelményeiről. Útjoggyászunkban ezt a könyvet is feltétlenül magunkkal kell vinnünk...

Koncz Gábor

LOPJÁK AZ AGYAKAT

Vas Zoltán Péter: A brain drain — Az agyak elrablása — 160 oldal, ára: 20 forint. Akadémia Kiadó Tudomány-szervezési füzetek. A 60-as évekre vált világmeletűvé a modern kapitalista államok szellemi éhsége. Az ipar és a gazdasági élet többi ágának fejlődését nem elégítette ki a hazai szakemberutánpótlás, a különbséget „importálták”. A fő importőrök USA, NSZK, Anglia és akitől elvonták a szakembereket, azok a fejlődő országok, illetve néha egymástól. A befogadó ország számára hatalmas értéket jelent: ha egy fejlődő országból származó szak-

ember képzésében átlag fejenként 20 ezer dollár beruházás fekszik, akkor a II. világháború óta az Egyesült Államokba bevándorolt fejlődő országbeli szakemberek több mint ezer millió dollár értékű képviselnek. Ez átlagban évi 45 millió dollárnak felel meg. Hazai viszonylatban ez az első ilyen könyv. Tisztázza a brain drain fogalmát, okait, több megoldási tervet vizsgál, s értékes statisztikai táblázatokat közöl a témáról a könyv. A témában jobban elmélyedni akarók nagyon részletes irodalomjegyzéket találhatnak a könyvben.

ESZES

A szó nem fejezi ki a gyakorlatot, amely az immár tizenötödik megrendezett februári tizennapos népművelést jelenti, amelyen országosan 300—400 diák vett részt, egyetemünk pedig harminc hallgatóval képviseltette magát.

Csak a gyakorlatot, a tíznapot illetően nem az igazi tevékenységet tartalmazza a „népművelés” szó, hiszen a résztvevők feladata elsősorban az információszerezés, illetve ezek verifikálása (elfogadni — változást javasolni) felhasználása volt. Viszont a hosszútávú népművelésnek részei, és részei kell, hogy legyenek a szűkre szabott tíznapok, ugyanis a népművelési gyakorlatba „köstölők” annál égetőbben érzik (látva-tapasztalva) a terület problémáit (mint a dolgozatokból kiderült), mintsem, hogy ne tegyennek eleget a „kulturapropropagáló-terjesztő”, jövőbeni feladataknak.

A hallgatók felmérték az egyes falvak, települések (az idén először ipari centrumok) művelődési lehetőségeit, a munkaközösségek és az emberek művelődési aktivitását és belső igényeit, és ezt megismerve vizsgálták, mit tehet a mérnök, az orvos, a közgazdász: az értelmiség a tömegek kultúrára iránti igényeinek fokozása érdekében.

A dolgozatokból kiviláglott, hogy a hallgatók mennyire érezték a szórakozás, a művelődés problémáinak súlyát, az oktatás és a műveltség, a munka és a műveltség kapcsolatát, dialektikus egymáshatását. Felfigyelték a ter-

Népművelés?

melés és a közművelődés, az életmód és a kultúra között meglevő szoros összefüggésekre. Felhívták a figyelmet a műveltség és a művelődési aktivitás tovagyrűző hatásaira, foglalkoztak a cigánykérdéssel, az alkoholizmus problémáival, stb.

A gyakorlat külön értéke, hogy a dolgozatok nemcsak egy érdemjegyért, illetve önmagunk gyarapításáért készültek, a tervek, javaslatok felhasználásra is kerülnek, ugyanis a négy példányban beadott dolgozatokból a népművelési operatív központokba, az illetékes megyeszékhelyekre és a dolgozat témáját szolgáló településekre is jut egy-egy példány.

Az értelmiség jelenleg még nem tölti be azt a szerepét az emberek tudati színvonalának emelésében, amelyre hivatott lenne. Néhány diák ennek javításában úgy kíván részt venni, hogy visszajár a gyakorlat színhelyére (konkrétan: Csemőre, Karcagra, Sárodra), ahol javaslataikat mindig szívesen fogadják. Többen javasolták dolgozatukban egyetemisták részére a népművelési gyakorlat kötelezővé tételét. Kívülről tapasztalva a visszahívásokat, a lehetőségekhez képest elszomorító képet, rádobbanhat a jövő értelmiségi rétege a passzivitás (passzivitás a művelődésben, illetve a műveltség továbbadásában) hátulütőire.

Sport — Sport — Sport — Sport

Egyetemi labdarúgó-bajnokság — meglepetéssel

A tavasszal sorrakerülő egyetemi sportrendezvények sorát a kispályás labdarúgó-bajnokság nyitotta meg március 15-én, a László Kórház sporttelepén. Már a mérkőzések előtt nagy találgatás folyt arról, vajon

ki győz, melyik lesz a legjobb a részt vevő öt csapat — a tanárok válogatottja, az első évfolyam válogatottja, az általános kar, a kereskedelmi kar, az ipari kar — közül.

A legtöbb esélyt általában az ipari kar és az általános kari csapatnak adták. Mint később kiderült, elhamarkodottan, mivel ezúttal sem igazolódott a papírforma. A bajnokság végeredménye ugyanis ez volt (mindenki játszott mindenkivel):

1. Tanárok 8 pont. 2. Ipari kar 6 pont. 3. Általános kar 3 pont.
4. I. évfolyam 2 pont. 5. Kereskedelmi kar 1 pont.

A címben említett meglepetés — és remélem, senki sem sértődik meg ezen a győztes csapatból — tehát a tanárok csapatának a győzelme volt. Mi azt hittük, hogy legalább

most, a foci pályán, mi leszünk a jobbak. Nem sikerült, mert a tanárok válogatottja harcosságból, küzdenitűdségből, szervezőtűdségből kitűnőre vizsgázott.

Teljesen megerdelt volt a sikerük, de maradt még egy vigasz, hogy áprilisban, pályán vissza lehet vágni!

Az eredményhirdetésekor az érme átadása után, még három díjat osztottak ki — egy-egy kis üveg Tokajit, aminek láthatóan nagyon örültek leendő tulajdonosaik.

A legjobb kapus díjat Mészáros Tamás (tanárok), a legjobb gólvédet Egri István (ipari kar), a torna legjobb játékosának járó pedig Szabó Márton (általános kar) kapta.

Végezetül néhány szót a csapatokról, a szervezésről, és egy, sajnos itt is előforduló negatív jelenségről. A győztes tanár válogatottjáról már volt szó, tagjai a következők voltak: Zalai Ernő (népgazd. terv. tanszék), Németh Miklós (népgazd. terv. tanszék), Szegváry Iván (kül. ker. tanszék), Már-

ton Ferenc (iparszervezés tanszék), Mészáros Tamás (iparszervezés tanszék), Palatize András (ipargazdaságtan tanszék), Bánfy Tamás (pénzügy tanszék) és Vajda Lajos (PG tanszék). Róluik még annyit, hogy

túl a már dicséret lelkesedésükön, nagyon okosan, természetesen, jó erőbeosztással játszottak, nem voltak hialandók „verseny futni” a többiekkel, és összességük tekintetében is felülmúlták valamennyi csapatot.

Az ipari kar — sok jó játékos, de látszott az összesség hiánya, és hiányzott a kapu előtti határozottság.

Az általános kar — némi csalódás, inkább csak felvilanások voltak, többre lehettek volna képesek, de az is igaz, hogy egyik legjobbjuk az első mérkőzésen megsérült.

Az I. évfolyam — meglepő zűdés, hogy jobb csapatot is ki tudtak volna állítani, úgy látszik, hogy itt a szervezéssel is baj volt. Továbbá nagyon feltűnő volt gyenge erőnlétük.

A kereskedelmi kar — hát... volt jobb, és ennél biztos van is jobb ker. kari csapat.

A szervezésről csak jót lehet mondani, sikerült jó hangulatot és sportszerű légkört biztosítani. Elismerésünk a rendezőknek, az érme és a különdíjak kiosztása kitűnő ötlet volt!

Utóljára maradt (nem ünneprontásként) az

a negatívum, amelyről már többször volt szó. Ez pedig az az érdektelenség, amely a többiek, a csapatban nem játszókról nyilvánult meg. Igazán megerdelték volna a résztvevők, hogy sokkal többen jöjjenek el drukkolni karuk csapatának.

Nehezen érthető meg ez a közömbösség, és éppen ezért minden dicséretet megérdemel az a néhány ipari karos lány, akik kijöttek, és végig buzdították csapatukat. Nagyon jó lenne, ha legközelebb, akár már a kosárlabda vagy az asztalitenisz bajnokságon minél többen lennének!

Újvári József

KEN-sportprogram 1974

Idén először kerül megrendezésre, a Közgazdász Egyetemi Napok rendezvénysorozata. A Tömegsport Bizottság vállalta a sportrendezvények megszervezését. Most részletesen ismertetném a tervezett programot. Kérem mindazokat, akiknek ezen kívül jó ötleteik vannak, közöljék ezt velem.

Terv szerint az Öttörő Stadiont béreljük ki április 28-ra, vasárnapra. Sajnos az öltözők állapota kifogásolható, így az öltözőkést a Sportuszodában kellene lehozolnunk. A műsorban szerepel futóverseny

fiatalok és idősebbek részére, tanár—diák 90 perces labdarúgó-parádé, kefirisztás és egyéb vidámságok.

Az egyetemi sportcsarnokban lesz a kongresszusi kupa döntője és utána egy tanár—KSC II. kosárlabda-mérkőzés.

Az eseményekről plakáton adunk hírt és a programot letstencilezletjük. Minél több nézőre és résztvevőre számítunk, szeretnénk kellemes szórakozást biztosítani tanárainknak és minden hallgatóúrunknak.

Spielman János

Vegyetek részt munkánkban!

NEGY HÉTTEL EZELŐTT kezdődött az AIESEC (közgazdászok nemzetközi szervezete) 26. kongresszusa Bordeauxban.

A szervezet 1949-ben alakult, és céljával tűzte ki, hogy a közgazdász hallgatók nyári szakmai gyakorlatának megszervezésével biztosítsa az elmélet és a gyakorlat összhangját az oktatásban. Természetesen ez párosult azzal a szándékkal is, hogy lehetőséget nyújtson a diákoknak más országok, különböző gazdasági-politikai rendszerek megismerésére. (Ma már 53 ország tagja vagy működik együtt a szervezettel.)

A szervezet működése a következő: Az évente megrendezendő kongresszusra az országok küldöttei „munkahelyekkel” és „diákokkal” érkeznek. (Idén egyetemünk küldöttsége csak érkezett volna ezekkel, mivel a nagy részét csak feladták, de nem kapták meg.) A vállalá-

tok egységes kérdőíveken jelölik meg, milyen szakképzetű diákok kívánnak fogadni és a diákok is hasonlóképpen specifikálják szakterületüket, nyelvismeretüket, előképzettségüket. Ezeket az adatokat kódolják, lyukkártyára viszik (ezeket lopták el a szerencsétlen delegátustól: két napjába tellett újból lelyukasztani — mert nem tud lyukasztani), majd számítógépbe olvassák. Az AIESEC 1968 óta rendelkezik egy olyan, ma már egészen kifinomult programmal, amely lehetővé teszi, hogy a diákok és a vállalatok gépi úton találjanak egymásra. A számítógép a preferenciákat figyelembe véve keresi meg a diáknak legmegfelelőbb vállalatot.

EGYETEMÜNK HÁROM ÉVE vesz részt a szervezet munkájában, évente átlag 15 diákot küld szakmai gyakorlatra, és 15—20 fő körül fogad. Anyagi megmondolásból a mi hallgatóink csak európai országba mehetnek, de az ideérkező diákok közül nem egy Európán kívüli országból érkezik. Tavaly Mexikóból, az USA-ból, Kanadából, Japánból is fogadtunk, öt európai ország diákjai mellett. Idén 14 hallgatót fogadunk és töltünk 17-en mennek Francia-, Finn-, Ír-, Svédországba, az NSZK-ba és Svájcba.

Számunkra a cél kettős. Egyrészt az egyetem hallgatóinak lehetőséget nyújtani szakmai látókörük bővítésére, lehetővé tenni új tapasztalatok szerzését és nem utolsósorban a nyelvtudás tökéletesítését. Az ideérkezőknek viszont szeretnénk realitás képét adni a mi politikai-gazdasági rendszerünkről, ismerve azt a tényt, hogy többnyire torz és hiányos ismeretekkel rendelkeznek a szocialista országokról. Persze ahhoz, hogy ezt a feladatunkat ellássuk, segítségre van szükség olyanok részéről, akik tudnak nyelvetket és nem sajnálnak egy pár napot a nyári szünet idején e nemes cél érdekében feláldozni. Ezúttal szeretnénk köszönetet mondani Nemes János III. évf. belker. szakos hallgatónak, aki tavaly nyáron titkárnó, útikalauz, pénztáros és BKV-intéző szerepét vállalva, nem sajnálta az auszustust rááldozni az AIESEC-re, amikor is egy néhány első inkább a Balatonra utazott, minthogy segítségünkre legyen.

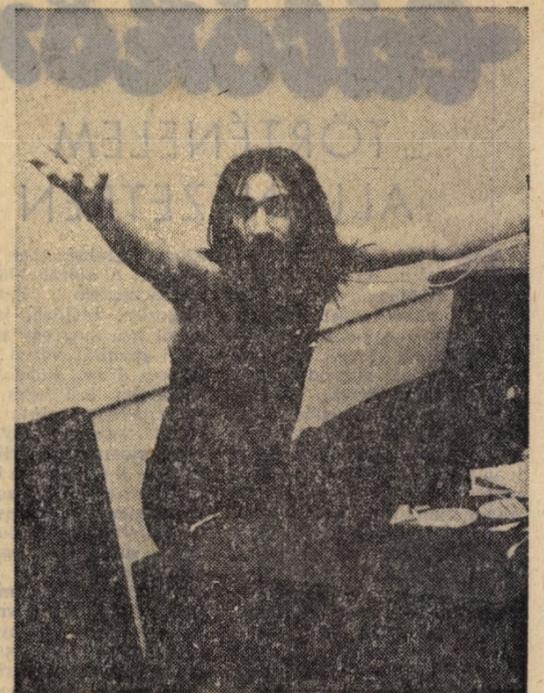
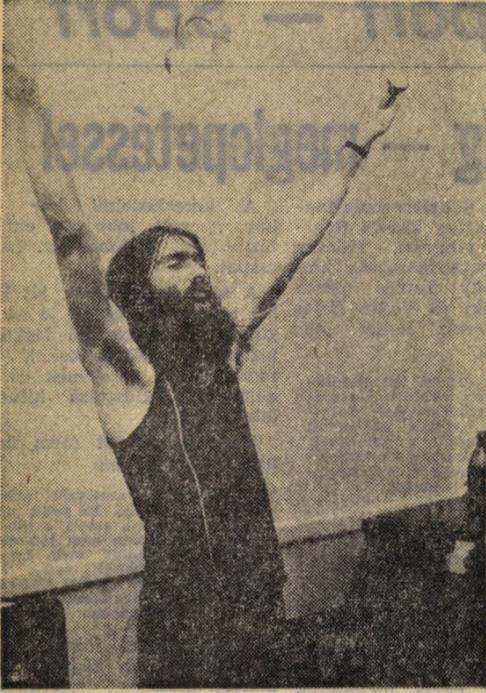
KÉRÜNK TEHÁT benneteket, keressétek meg a szakbizottság tagjait, az ügy érdekében vegyetek részt munkánkban.

AIESEC-SZAKBIZOTTSÁG

Kukucs!

Fotó: Bajusz Károly

Böszme, a lemezlovas — szerda esténcént a Veres Pálné klubban (Fotó: Eszes)

Mint azt korábban lapunk hasábjain Tisztelt Olvasóinknak tudtára adott volt, mártius hónap 16. napján kerülvén megrendezésre az önkormányzat kezében bálja, jelen valának pedig az Közgazdaságtudományok Egyetemének nagy tekintélyű rektora, az megkülönböztetett katedrák tisztelt vezetői, köztisztviselők álló közéleti személyek, szellemi és közgazdasági életünk nagyjai és tudorai, az Közgazdaságtudományok Egyetemének VI. és VII. katedráiba besorolattott nagybecsű és más hivatalos személyek (az Irodalmakkal foglalkozó Színpad tagjai, az Pórnép Tánczait Bemutató Ifjak és az bál rendjéért felelősséget vállaló ifjuság.)

A felsorolt vendégekkel megjelent hölgyek igen nagy számban nagyszemélyt viselének, amelyek bármely részének, hajtókájának vagy fodrának meglebbetésekor izgatató parfüm-illat lép meg az ifjakat, olyannyira, hogy gyakran szükségeltetett volt az ablakok szárnyait kitárni. Az kísértélyik is izlőses spirálisan csavarodának viselőik alakzatára, szabadon hagyván nyak, hát, térd és egyéb testrészeket.

Az estélyt Kandikóczy főceremónia mester nyitá meg nem mindennapi tehetséggel megtratótt beszédével. Az igazi megnyitót azonban az Pórnép Tánczait Bemutató Ifjak künségi táncza volt. Ezt szolid zene követé, amelyre mindenki az kupolaterembe tánczolni elvonult. Pontban éjjélkor vévő kezdetét az Irodalmakkal foglalkozó Színpad tagjainak vídamságokat előidéző műsora, amelyet azonban nem kísére megfelelő érdeklődés. Az elkövetkezendő rész tánczál íjtetett ki.

Hajnali öt órákor a vendégek igen jó hangulatban távoznak.

Körülbelül így festett volna a Vasárnapi Újság tudósítása a századforduló tájékán.

A bál a Gellért Szálló (és fürdő) összes helyiségeiben került megrendezésre. Számtalan kérdést hallottunk ezzel kapcsolatban. Mire kell ez a flanc? De sok a Közgáz pénze? És így tovább! Mi is a helyzet valójában? Az eddigi közgazdász bálokra, amelyek az egyetemen zajlottak le, sokan azért nem jöttek el, mert itt — véleményük szerint nem lehet kulturáltan szórakozni. Nem lehet biztosítani a pincérfőszolgálat, a tiszta asztalokat, az egész épületet betöltő hangzavar és még egy sor kifogás. A kultúrosztály véleménye szerint főleg oktatónk nem jöttek volna el. Nem is beszélve arról, hogy itt a fiatalok nagy részét — mint általában — a bakátszerűk adták volna, ami nem megengethető. Mégis, mi szól a Közgáz mellett a Gellérttel szemben? Nézzünk néhány véleményt! Itt lett volna igazi hangulata az egészek! Mégiscsak elmegy az ember, ha volt egyetemén bálozhat! A kabarét csak az I-esben tudom elképzelni! Csak ott lehet igazi kabarét rendezni. (Éless Béla) Ez igaz. És nagyon sokan azért nem jöttek el, mert nem a Közgáz volt. Úgy tűnik tehát, hogy a vélemények megoszlanak. Fele a közgáz mellett, fele a Gellért mellett. Mindenesetre elgondolkodtató, hogy jónéhány asztal őrösen maradt a Gellértben és a bál végül is deficités volt. Igaz, nem kell a kulturális rendezvényeket nyereségcentrikusan kezelni, de ahol lehetne, anélkül, hogy ennek érdekében bármit is feladnánk. miért ne tegyünk? A vendégek „sem” panaszkodhattak! Nagy ráfordítással is csak keveset fogyaszthattak, nem kellett atól tartani, hogy valaki leré-

Felgyorsult a diplomáciai élet

Közgazdász bál után

A REKLÁM-CSALÁD

AKI KEDD ESTÉNKÉNT kinyitja rádiókészülékét és átkapcsol a Kossuth rádió hullámhosszára (ezt ma már a világegyvő rádiók is tudják fogni), az rögtön megállapíthatja, hogy a tv-reklámnál van egy sokkal hatékonyabb propagandaeszköz: A Szabó-reklám. Hogy ez tényleg így van, hallgassunk bele egy kisit!

— Péteri úr, hányzor mondtam már, hogy az Arany-pók szaküzletekben mindenféle méretekben kapható, szintetikus zoknijait, ne az udvaron tárolja!

— De Záhonyné, ezt nem mondhatta komolyan, Elemér viszont a Márka üdítőital eldobott üvegjeit teszi mindig az én ablakomba!

— Persze, mert Elemér rendező fiú, naponta két üveg valódi gyümölcslevet fogyaszt, míg maga csak a sört nyalkálja.

Ekkor hazajönnek az ikrek az óvodából. — Képzeld, anyu, ma az óviban valódi bébitápszerből készült főzeléket adtak ebédre, és annyira finom volt, hogy az óvó néni kétszer is evett belőle.

Szabó bácsi is megszólal. — Te, mama, mindig csak a túróscsuszát, meg a töltöttkáposztát, elegendem volt már belőle! Mikor csinálsz már egy jó magyaros halászlékonzervet?

— Ugyan, papa, te mindig elégedetlenkedsz, neked még a fóliás ételek sem elég jók, pedig mondta Angéla, hogy náluk a gyárban mást nem esznek, csak fóliás ételt, aztán tavaly is 134 százalékra teljesítették a tervet.

— Mama, Ferkó hazajött már?

— Nem, mozi ba ment Zazi-val, egy új, szélesvásznú, színes, magyar dokumentumfilmet néznek meg, a szünetben pedig szuperfiltes cigarettát szívnak. Tudod, ez a Ferkó már komoly gyerek, ő vigyáz magára.

— Hát azt tudod-e mama, hogy már vagyon- és életbiztosítást is kötött?

— Icu pedig meleg pulóvert a gyerekeknek. A Kálmán téri Aranypók üzletben lehet ugyanis a legjobb ezüstpókot kapni. En már vettem is egyet. Csöngöttek, Freddy érkezik, nagy lendülettel.

— En most egyenesen lenni jönni Jueszét, én akarok vásárolni egy Zsiguli olajsűrűt, de én nem lenni kapni sehohsem olajsűrűt! Ni!

— Ugyan, Freddy, hát a kőbányai új áruházban mért nem próbálsz meg, én tegnap majdnem harmincat vásároltam ott belőle — mondta Laci apu, aki ekkorra már előkeült.

— De én akarni menni Zsigulival nem lövőverseny vagy ügétő, hanem én akarni egyenesen Jueszét, és megmutat büszkén enyém Zsiguli az indiánoknak.

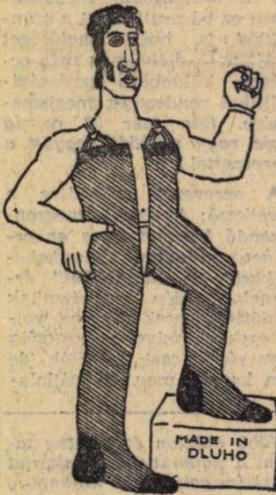
— VIGYÁZZ, MAMA, forró az a kása, nehogy megégesd magad, mert aztán még a Fa-

bulon se fogja megmenteni a bőrödét — mondta Szabó bácsi.

— Józsefem — szolt Matild urához —, ha hoznál nekem egy Rakéta regényűjságot, akkor én csinálnék szombat este kacsapecsenyét — pecsenyekacsából.

— De Matild, remélem, ez nem kacska, mint a múltkor volt?

— Józsefem, te hogy kevered össze a Barbon borotva-

krémet a Nagymamai Fogyasztási Szövetkezet legújabb Hajdú Szuper Hiperjével?

— Te, Matild, tudod, arra gondoltam, hogy kimehetnék már egyszer egy jó meccsre.

— Józsefem, te is tudod, jó meccset csak a tévében látni nálunk.

— Az igaz, Matildom, de közben útbajtenék a Domus lakberendezési áruházat, látam ott egy ragyogó Saci gyermekbútor, megvehetnék OTP-re is, tíz százalék lefizetése ellenében. Gyors OTP-ügyintézés, díjtalanul házhoz szállítják.

— De, Józsefem, talán már neked is feltűnt, nekünk nincsenek apró gyerekeink!

— Hát épp ez az, Matild, olvastad az újságban, még a rádió is bement: Nálunk most népesedéspolitikai van!

— DE JÓZSEFEM, te megint egy modernül berendezett, olcsó kiszolgálású helyen töltötöd az idődet, és úgy látszik, kissé berúgtál! Hiszen már mindketten elmúltunk száz évesek!

— Na és! Szabó bácsi már majdnem kétszáz és most iratkozott be gyorsított zaguz nyelvtanfolyamra! Heti nyolcszor 42 óra és perkt zaguz lesz!

— Erről jut eszembe, az ikreket felvették az óvodába!

— Igen? Ez nagyszerű! Medlyikbe?

— Az állatódvódába!

Földes Péter

A futószalag (drámai monológ)

Megyek, megyek, megyek, állandóan megyek. Ha nem izélnék el, állandóan megyek. Futószalag vagyok, kell hogy itten legyek. Megcukrozod a lecsót?! Spenóthoz meg piros sót?! Minek eszel keszeget, ha a párod veszed? Ez meg az egész ebédet a tálcára kenté! Hol van már a gyerekzsoba, tente, tente, tente! Van akinek nem jut kanál! Mért nem vett fel elég embert a Kollarik Amál? Ha lenyeled a poharat, a rá váró szomjas népek addig ütök hátadat,

míg valahol csak kiadod, legfeljebb majd kóla helyett kémésőveknek használok. Megyek, megyek, megyek, megyek, állandóan megyek, de arra még nem volt példa, hogy ezekből egyek! Kíváncsiak vagytok?

Kinek viszem, hova viszem, amiket itthagytok? Malacoknak? Vagy vissza a feladónak? Te jó isten! Hogy szózza meg! Megnyálazza! Beledugja! Hozzáragad! Lehetetlen piszok alak!

Filó jegyzet asztal alatt, hogy ne dülöngéljen, jöjjön erre a Kiss Arthur, nem mondja hogy éljen! Megyek, megyek, megyek, megyek, állandóan megyek, de arra még nem volt példa, hogy ezekből egyek! Ne tedd el azt vacsorára, beköpi a legyek! Végre, végre itt az ünnep, megjött a tanszékelem! Mért viszed el hülye alak vakolatot tartó székem? Középen a professzor úr, körben docensei, hátrébb meg az adjunktusok, víznyolcas gyakornokok. Sor élen a kengyelfutó, hírt hoz a csatáról, ülőhelyek, fényes szelek, elfogyott a passzirozott rántottszelet.

Professzor úr ide üljön, amott kényelmesebb! Tojáslevest vagy bifszteket, lehetne véresebb? Kék ruhában? Nyakkendőben? Csak nem utóvizsga? Szép leányok ne sírjatok, megbukott a Pista.

Ejnye ejnye, hová leszel, három pacalt egybe eszel? Rikkancskodtál, örököltél? Menzapiénztárosnót ültél? Nézd, amott a tanársegéd. Rántottfeles ma az ebéd. Lakásra gyűjt szegény feje, jó ha összefon a fele! De ilyen kondícióval nem lesz meg a két gyereke. Míg a morzsát csipegeti, korgó gyomrát hitegeti. Hítel az nincs, ne is kérjen! Aludni a padba térjen! Ebédjegyet dotációt! Óvóhelyi vakáció!

Hu de rossz a menza szaga, bíz ez nem a forszájd szaga. Fiam, sietsz! Mi van veled? Levest, krémet egybe nyeled? Ilyen helyre hozod nejed? Megyek megyek megyek megyek, állandóan megyek, nagy hülyének kellett lennem, hogy futószalag legyek! Elég is volt leállók, ételhegyre sétálók, csúcsán villát találok.

A kertjébe istállót, istállóban diákok. befogom a szekereim, gverünk húzzál te engem! És hogyha majd elakadsz, az ostorral nagvót kapsz, emlegetem anyádat, mint te a jó apámat! Ott a tankönyv mellett, pégekönyvben olvashatód, hogy fogok én fétis gvanánt uralkodni feletted!

Jai, de jön a szerelő! Megindultam, mi a kő? Csirkecsontok, makaróni, halcsontvázak, maratóni nam járom.

ehhez képest kegy a járom! Csak lebotolják, felrobbantják, nyugalmamat visszaadják! Megrokkantam, övere értem, öreg kaszás, arató, tavonc voltál mikor volt a futószalagavató! Addig is mást nem tehetek, megyek megyek megyek, de arra még nem volt példa, hogy ezekből egyek! Farkasházy Tivadar

Nagy János karikatúrája

KÖZGAZDÁSZ
A
MARX KÁROLY
Közgazdaságtudományi Egyetem
lapja
Felelős szerkesztő:
Farkas Tiborné
Budapest IX., Dimitrov tér 8.
Telefon: 257-207
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Csollány Ferenc igazgató
Készült
a Szikra Lapnyomdában